

DÉLVIDÉK

Főszerkesztő: Illés Sándor

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő ucca 3.
Telefon: 2-07. Csekszám: 74.050
Előfizetés egy hóra. . . 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 június 8, vasárnap

32. szám

Az angol sajtó írja:

Anglia elvesziti a háborút

Washingtoni megítélés szerint a brit birodalmon már Amerika hadbelépése sem segít / Sziria minden pillanatban várja az angol támadást Fokozódott a csendesóceáni feszültség

Napról-napra sokasodnak azok a jelek, amelyek a háboru újabb szakaszának, a közeli hadjáratnak közeli megindulására mutatnak. Anglia és Franciaország között a már hetek óta feszült helyzet elérte a feszültség maximumát és most már nemcsak az angol sajtó ír arról, hogy a Sziria elleni angol támadás esedékessé vált, hanem a sziriai francia vezérkar sajtótájékoztatójának megítélése szerint is minden pillanatban várható a közeli angol brit erők támadása, amelyre Franciaország teljesen felkészült. Szíriának Transzjordánia felé eső részéről eltávolították a polgári lakosságot a franciák, s ugyanezt teszik az angolok is, akik viszont Transzjordánia északi határszéléről lakoltatják ki a polgárságot. Anglia újabb jelentős csapatösszevonásokat végez a transzjordániai határon, míg a brit flotta tüntetést rendezett a Sziria előtti vizeken.

Keletafrikában is fokozódó élénkség váltja fel az utóbbi két-három nap harci szünetét. Az angolok nagy heveséssel támadnak, az olasz erők azonban példátlan hősiességgel utasítják vissza a tulerőben lévő ellenség támadásait és egyetlen talpalatnyi területet sem adnak fel az angolok súlyos vesztesége nélkül.

Franciaország és Amerika között semmit sem enyhült a feszültség annak ellenére, hogy francia részről megnyugtató kijelentésekkel igyekeznek életté venni a feszültséget. A semleges távirati jelentések arról számolnak be, hogy beavatott washingtoni körök minden pillanatban várják Amerika akcióját Franciaország nyugati birtokai ellen.

A tengely sajtója arról ír, hogy a mostani vihar előtti csendben folyó háborus előkészületek befejeztével megindul az a nagyarányú támadás, amelynek célja Anglia kiűzése az Alexandria—Haifa—Cyprusz három szögéből, a brit birodalom eddig egyik legbiztosabbnak vélt pontjáról. A krétai légi bázisokról a német légierők könnyen bombázhatják nemcsak Alexandriát, hanem a többi fontos közeli angol támaszpontot is, hiszen ezek a normális hatósugaru repülőgépek működési terébe esnek.

Anglia súlyos helyzetét mi sem bizonyítja jobban, minthogy már az angol sajtó is, amely pedig hajlamos a derűlátásra és eddig Angliának a végső győzelembe vetett rendíthetetlen hitét hangsúlyozta, borulatóan ítéli meg Anglia kilátásait. A Daily Herald azt írja, hogy Anglia elveszti a háborút, mert a hadvezetés kudarcot kudarccra halmoz. Követeli, hogy a népet világosítsák fel a tényleges hadihelyzetről, mert könnyebb elviselni az igazságot, mint a bizonytalanságot. Washingtoni körök sem vélekednek jobban Anglia kilátásairól és megállapítják, a brit impérium súlyos helyzetén már Amerika hadbelépése sem változtathat, annál is inkább nem, mert az Egyesült Államok sem készült fel a háborura, háborus teljesítőképességét csak hosszú évek múlva fejtheti ki, viszont Anglia addig nem tudja tartani magát.

A csendesóceáni helyzetről ellentmondó

hírek érkeznek. Roosevelt megcáfolta azt a különben is hihetetlenül hangzó hirt, mely szerint Nomura washingtoni japán követ indítványt tett Amerikának semlegességi és megnevezési egyezmény megkötésére. Az elnök kifejtette, hogy Washington nem változtat csendesóceáni politikáján és az

amerikai—japán viszony további alakulása csak Tokió magatartásától függ. Ezzel szemben a japán sajtó azt írja, hogy Amerika fokozta Kína megsegítését, csapatokat szállított Singapooreba és Burmába, és olyan intézkedéseket tesz, amelyek japán részről kihívásnak tekinthetők.

Angol lap Anglia vereségét jósolja

Stockholm, június 7.

A svéd sajtó londoni tudósítói azt írják, hogy a Daily Herald nagy cikkben foglalkozik Anglia háborus helyzetével és azon aggodalmának ad kifejezést, hogy Anglia elveszti a háborút. Leszögezi, hogy a vereségek egyre nagyobbak, és Anglia győzelmi kilátásai egyenként foszlanak széjjel. Követeli, hogy a kormány őszintén tárja fel a hadihelyzetet, mert a nép el tudja viselni az igazságot. A hadvezetés vonja le a krétai kudarc tanulságait és hasznosítsa azokat a jövőben.

Az iraki sivatagban változatlan hevesseggel folynak a harcok

Transzjordánia határszéli városaiból eltávolítják a polgári lakosságot

Zürich, június 7.

Svájc lapok jelentése szerint a sziriai angol főhadiszállás tájékoztatója kijelentette, hogy a helyzet annyira komoly, hogy Sziria angol megtámadása minden pillanatban bekövetkezhetik. Az angol flotta ellenséges mozdulatokat végez. A francia hadvezetés megtejt minden intézkedést a készülő támadás kivédésére.

Beirut, június 7.

Ideérkezett jelentések szerint Irákban csak részben állt helyre a rend és nyugalom. A szabadcsapatok és a sorkatonaság egy része — különösen a sivatagban — változatlan heveséssel folytatja a harcot az angolok ellen.

A bagdadi rádió felhívást közöl, mely szerint minden magántulajdonban lévő fegyvert és lőszer 24 órán belül be kell szolgáltatni.

Amerika légitámaszpontokat szerez Kínában is

Tokió, június 7.

A japán sajtó megállapítja, hogy a most lezajlott kínai japán offenzíva a háboru legnagyobb csatája volt. A kínaiak 50.000 halottat és 25.000 sebsültet vesztek, míg a sebesültek száma elképesztően nagy. (? sz.)

A Kokumin Simbun azt írja, hogy Csung king napról napra nagyobb arányú segítséget kap Angliától és Amerikától, és követeli, hogy Japán gátolja meg Kína megsegítését.

A lap emlékeztet arra, hogy Amerika egy évvel ezelőtt felfegyverezte Hawayt és Guant, most pedig Singapoort és Burmát igyekszik a maga hatáskörébe vonni. Washington egyre inkább beavatkozik a háboruba és a Csang-Kai-Sek kormánnyal kötött

Transzjordánia katonai egységeit állandóan erősítik az angolok. Legutóbb tízezer főnyi újabb erősítés érkezett a határszélre, ahonnan a polgári lakosságot eltávolítják. Az angolok lövészárkokat ásnak és erődítményeket építenek.

A palesztinai Mistra zsidótelep ellen támadást intéztek az arabok. A támadásnak halálos áldozatai vannak.

SÜLYOS HARCOK FOLYNAK KELETAFRIKÁBAN

Róma, június 7.

Az olasz főhadiszállás szombati jelentése közli, hogy Keletafrikában Galla vidékén elkeseredett harcok folynak. Gondarnál az olaszok visszautasították az angolok erőteljes támadását. Sollum és Tobruk környékén tüzérségi csatározás és légi harcok folynak.

megegyezésével jogot nyert arra, hogy légitámaszpontokat létesítsen Kína területén.

AMERIKA NEM VÁLTOZTATJA MEG CSENDESÓCEÁNI POLITIKÁJÁT

Washington, június 7.

Roosevelt a legutóbbi sajtókonferencián cáfolta azokat a híreket melyek szerint Winant Anglia békefeltételeit közölte az elnökkel. Kijelentette, hogy ezek propaganda állítások, s az igazsághoz nincs semmi köztük, az sem felel meg a valóságnak, hogy Anglia Amerika segítsége nélkül nem tudja folytatni a háborút. Nyilatkozata végén kitért az elnök a japánval való viszonyra és leszögezte, hogy Amerika csendesóceáni politikája változatlan marad s annak alakulása csak Tokió magatartásától függ.

Alexandria Haifa és Cyprus a tengely támadásainak középpontjában

A háboru az igazságos békéért és a munka szabadságáért folyik

Berlin, június 7.

Német hivatalos helyen az Alexandria ellen intézett német légitámadásokkal kapcsolatban rámutatnak arra, hogy ezek a bombázások még nem tekinthetők a nagyarányú légioffenzíva megkezdésének, miután a németek még csak most építik ki légibázisukat Kréta szigetén. A bázisok kiépítése gyors ütemben folyik. Az alexandriai bombázások azonban már azt jelentik, hogy a tengely megkezdte támadásait az Alexandria—Haifa—Cyprus háromszög ellen, amely Anglia egyik legfontosabb közelkeleti pozíciója. A támadás megkezdése azt jelenti, hogy az angolok most már nem tarthatják többé hatalmuk alatt a Földközi tenger ezen részét sem.

Róma, június 7.

A olasz sajtó megállapítja, hogy az angolokat a legnagyobb aggodalommal tölti el az a körülmény, hogy Alexandria és a Suez a német légierők hatósugarába került. Ang-

liában határozatlanság és kapkodás lett urrá. A közelkeleti angol pozíciókon kívül Málta és Gibraltár is a tengely légierőinek állandó tüzeiben áll és ez a körülmény sok, az angolok által elnyomott nép számára a felszabadulás reményét csillogtatja meg.

A Messagero leszögezi, hogy a tengely háboruja az igazságért, a békéért és a munka szabadságáért folyik.

ANGLIÁBAN LE KELL VÁGNI 300.000 SZARVASMARHÁT, MERT NINCS TAKARMÁNY

London, június 7.

Az angol földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy az országban sürgősen le kell vágni 300.000 darab marhát és csökkenteni kell a sertés- és juhállományt is, miután nincs elegendő takarmány. A miniszter szerint a takarmányellátási nehézségek sokkal súlyosabbak, mint gondolták.

„Az olasz hősiesség újabb dicsőséges lapokat ír a hadtörténelembe”

Róma, június 7.

A Corriere della Sera vezércikkében akeletafrikai harcokkal foglalkozik és megállapítja, hogy az angolok támadása Galla-Sidamo vidékén meggyűlölt, noha egyidőben öt különböző oszloppal támadtak. Az angolokudarcot a benszülőtt lakosság hűsége, az ügyes olasz hadvezetés és az olasz katonaság hősiessége okozta. Az olasz hősiesség új dicsőséges lapokat ír a hadtörténelembe— fejezt be cikkét a lap.

Angliát már Amerika hadbalépése sem mentheti meg

Washington, június 7.

A hadfelszerelési iparban a sztrájkolók száma elérte a legmagasabb pontot. Az év eleje óta a hadiiparban huszonötmillió munkanap veszett kárba. A Londonból visszaérkezett amerikai megfigyelők állítólag egyhanguan arról számolnak be, hogy az Angliának nyújtott segítség nem kielégítő, viszont eltérnek a vélemények abban a tekint-

várható támadásra való tekintettel. Nagy feltűnést keltett az az ankarai hír is, hogy a német hatóságok megkérték a török kormányt, vegyen részt az Égei-tenger szigeteinek élelmiszerellátásában, mert ott, tekintve, hogy a görögök nem gondoskodtak megfelelő készletekről, nagy hiányok mutatkoznak, sőt helyenként éhínség lépett fel. Hivatalos török nyilatkozat szerint a török kor-

3 SZEGEDI SZÓ

WIESNER BUTOR MEGBIZHATÓ

Mauzál tér,
Virágh cukrászda mellett

tetben, hogy Amerika készen áll-e a küzdelemre. Egyes szakértők szerint az USA 1943 előtt, mások szerint 1945 előtt nem tudja katonai ütőerejét kiépíteni. Ugyanezek a szakértők azon a nézetben vannak, hogy a brit világbirodalmat amerikai hadbalépéssel sem lehet megmenteni.

A kongresszus és a közvélemény többsége — legalább pillanatnyilag — a hadbalépés ellen van, angol részről azonban egyre fokozódó nyomást fejtenek ki Rooseveltre. Feltűnést keltett a Popolo di Roma című olasz lap közleménye, amely Knox amerikai haditengerészeti miniszter legutóbbi beszédével foglalkozva megállapítja, hogy Amerika a tengerek szabadsága helyett angol-szász tengeri uralmat akar Európa rovására biztosítani s ezért Washington London oldalán Európa ellen vonul harcba.

KIÜRÍTETTÉK SZÍRIA HATÁRMENTI VÁROSAIT

Ankara, június 7.

SzírIA palesztinai határán Dentz tábornok több várost és községet kiürített a

Rádiók, Orión, Philips, Népevevők

már kaphatók, sőt használt készülékeket is becsesrelünk magas árban.

FEHÉR DROGÉRIA, ZOMBOR

A horvát államfő Hitlernél

A DNB jelenti: Hitler vezér és kancellár Göring marschall és Ribbentrop külügyminiszter társaságában fogadta a Berghofban Pavelics Ante horvát államfőt, akivel a horvát kérdésekről a szíves barátság jegyében folytattak megbeszélést. Pavelics átnyújtotta Hitlernek Nagy Frigyesnek a 7 éves háborúból fennmaradt zászlaját és egy értékes sakkot. — Pavelics később Ribbentrop külügyminiszterrel beszélt Horvátország új határaitól. — A horvát államfő tegnap este elutazott Salzburgból.

AZ AMERIKAI LAPOK FANTASZTIKUS HIRVERÉSE NÉMETORSZÁG EURÓPAI TERVEIRŐL

Basel, június 7.

A National Zeitung berlini különtudósítója jelenti, hogy az amerikai sajtóügynökök ségek és különböző amerikai lapok szerdán

NEMZETI MOZI

PÉNTEK—SZERDA

A magyar filmgyártásról

HAZAFELÉ...

FŐSZEREPLŐK:

**Fedák Sári,
Rácz Vali, Mészáros Ági,
Csortos Gyula, Pethes Ferenc
UFA-HIRADÓ!**

Az előadások kezdete hétköznap 6.15 és 9.15. vasár és ünnepnapokon három előadás: 4. 6.15 és 9.15 órákor.

szenzációs formában azt a hírt közölték, hogy Hitler kihirdeti az európai egyesült államokat. Az amerikai lapok részleteket is közölnek az állítólagos tervekről, amelyek közé sorolják a vámsorompók megszüntetését, a birodalmi márka bevezetését, a katonai vezetésnek német főparancsnokság alá való átvételét stb. Európa négy főállama: Németország, Olaszország, Franciaország és Spanyolország határozzák meg melyik állam szuverenitását ismerik el. Ez a szenzációs értesülés még arról is beszámol, hogy Hitler ki akarja jelenteni, hogy az európai egyesült államok létrehozásával Németország elérte célját és semmi ok sincs a háboru folytatására. Az amerikai jelentés végül rámutat arra, hogy ezzel a lépéssel Németország az amerikai közvéleményre akar hatni. Berlini illetékes helyen kijelentették, hogy ez az amerikai hír a képzelet szüleménye, az európai problémák ily módon való megoldása magától értetődően nem felel meg a német államvezetés irányvonalának.

Az olasz függetlenségi harc évfordulója

Róma, június 7.

Olaszország a napokban ünnepli meg függetlenségi harcának évfordulóját. Ebből az alkalomból a Relazioni Internazionali nagy cikkben méltatja az olasz hadsereg harci erényeit. Rámutat arra, hogy

az olaszok a szárazföldön, a levegőben és a tengereken egyaránt győzelmesen álltak és állják a csatát,

noha soha egyetlen államnak sem kellett az anyaországtól olyan távol, minden utánpótlás reménye nélkül harcolnia, mint az olaszoknak.

A cikkíró megállapítja, hogy a háboru folyamán az olaszok Keletafrikában nagy angol erőket kötnek le ma is. Közeledik az idő, amikor

elérkezik az angolok utolsó órája Keletafrikában is. Az olasz hősiesség meg fogja törni az ellenség erőit.

NÉMET LÉGITEVÉKENYSÉG ANGLIA FELETT

Berlin, június 7.

A NTI közli, hogy a német erők csütörtökre virradóra Anglia középső és déli vidékeit támadták. Számos gyárüzemben és egyéb katonai célpontban értek el nagyhatású telitalálatokat.

Egy német gép Skócia keleti partvidéke környékén elsüllyesztett egy 15.000 tonnás ellenséges kereskedelmi hajót.

A Themse torkolatában a német gépek súlyosan megrongáltak két angol hajót, az egyik 8000, a másik pedig 2000 tonnás volt.

Az angol rádió jelentése szerint a német gépek csütörtökre virradóra Londonra és egy délkeleti városra dobtak bombákat amelyek tüzeket okoztak és néhány emberéletet követeltek.

A WASHINGTONI FRANCIA NAGYKÖVET VÁLASZA HULL FENYEGETÉSEIRE

Washington, június 7.

Franciaország washingtoni nagykövete válaszolt Hull külügyi államtitkár tegnapi kijelentéseire és hangsúlyozta, hogy Franciaország sorsa sohasem állhat ellentétben Amerikával. Kijelentette, hogy hétfőn felkeresi Hull külügyi államtitkárt és elosztatja annak aggályait a francia—amerikai viszony alakulását illetően.

A nagykövet cáfolta, hogy légi, vagy bármely más uton német csapatok érkeztek Szíriába vagy más francia gyarmatbirtokra. Franciaország mindent elkövet, hogy ne adjon okot Angliának Szíria megtámadására, de szilárd elhatározása, hogy gyarmatbirtokait — így Szíriát is — mindenképpen megvédi mindennemű idegen támadás ellen. Franciaország sem a levegőben, sem a szárazföldön, sempedig a tengeren nem tesz katonai kezdeményezést Angliával szemben.

Japán nem tett javaslatot Amerikának megnemtámadási szerződésre

A londoni japán követet jelentéstételre hazahívták

Washington, június 7.

Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten feladott kérdésre kijelentette, hogy tegnapi nyilatkozatát (ebben azzal fenyegette Franciaországot, hogy a németekkel való együttműködés esetén Amerika megszakítja a diplomáciai viszt Vichyvel és zárja a francia követeléseket) nem Franciaországhoz intézte, hanem a nagyközönség tájékoztatására mondta el.

A külügyi államtitkár megcáfolta azokat a nemzetközi sajtóban elterjedt híreket, melyek szerint Nomura washingtoni japán követ indítványt tett, hogy Amerika és Japán között olyan megnemtámadási és semlegeségi egyezményt, mint amilyen a közelmúltban Moszkva és Tokió között jött létre

és kijelentette, hogy Nomura látogatása sem mivel sem jelent többet, mint a többi diplomata szokásos látogatása az amerikai külügyi hivatalban.

London, június 7.

A Domei iroda tudósítója közli, hogy Sigemicu londoni japán nagykövet egy-

Roosevelt lefoglalja azokat a repülőgépgyárakat, amelyek munkássztrájk következtében nem dolgoznak

Washington, június 7.

Beavatott körök szerint Rooseveltnél hétfőn elnöki kiáltvánnyal lefoglalja az észak-amerikai repülőgépgyárakat, amelyek sztrájk következtében most nem dolgoznak, amennyiben a munkásság azonnal nem kezdi meg a munkát. Az üzemek lefoglalása, a tengerészeti és hadügyminisztérium kívánságára történik. A sztrájk következtében Amerika nem tudja leszállítani az Anglia által megrendelt repülőgépeket.

A svájci lap tudósítója értesülése arról számol be, hogy az amerikai hajózási bizottság átvette az amerikai kikötőkben tartózkodó 86 idegen hajót, közöttük a Normandie francia óriásgőzöst is.

ANGOL FLOTTATUNTETÉS SZÍRIA ELŐTT

Vichy, június 7.

A legutóbbi Beirutból érkezett jelentések szerint az angol flotta nagy tevékenységet fejt ki a szíriai partvidék előtt, s az angol flottatüntetést azt a látszatot kelti, mint ha az angolok

tengeri záróvonalat akarnának létesíteni s egyidejűleg partraszállási gyakorlatokat végeznek.

A jelentések megjegyzik, hogy a szíriai partvidék előtt cirkáló angol hadihajók külön-

sen erős légvédelemmel vannak felszerelve. Beirutban és Damaszkuszban lázas izgalom uralkodik a lakosság körében. Szíriában attól tartanak, hogy az angolok egyidejű támadást készítenek elő a tenger, Palesztina, Transzjordánia és Irák felől.

DÉLAFRIKA MINISZTERELNÖKE GYORS AMERIKAI BEAVATKOZÁST KÖVETEL

Fokváros, június 7.

Smuts miniszterelnök a Fokvárosban tartott beszédében azt követelte, hogy Amerika gyors döntést hozzon és avatkozzék be a háborúba, mielőtt még későn volna. Amerikát a gyorsaság hazájának ismerik — mondja a délafrikai miniszterelnök — és Washingtonnak meg kell tennie mindent, hogy Anglia megsegítésénél is méltó legyen ehhez a híréhez.

MENEKULNEK AZ ANGOLOK ALEXANDRIÁBÓL IS

Beirut, június 7.

Kairóból érkező jelentés szerint az Alexandria ellen intézett légi támadás minden képzeltet felülmúló volt. Eddig még egyetlen egyiptomi várost sem ért ilyen nagyarányú repülőgéptámadás. A kikötőnegyedben a

BAYER
ASPIRIN
tabletta

szép időben, esőben,
szélben megvéd a
meghülés következményeitől!

német bombák olyan súlyos sérüléseket okoztak, hogy az egész hajóforgalmat le kellett állítani.

Az Alexandria ellen végrehajtott német bombatámadás — ideérkezett jelentések szerint — nagymértékben fokozta a hatóságok idegességét. Azonnal a legnagyobb sietséggel megkezdték az angol lakosság eltávolítását a városból. Az angolokat Egyiptom belséjébe szállítják.

A nagyvilágból

Raeder vezértengernagy, a német tengeri erők főparancsnoka köszönetét fejezte ki a spanyol tengerészeknek azért, mert a spanyol hadihajók a rendkívül rossz idő ellenére is résztvettek a „Bismarck” német csatahajó hajótörötöinek megmentésében.

A horvát belügyminisztérium rendelete értelmében az állami és köztisztviselők, valamint a szabad szellemi pályán működő polgárok kötelesek záros határidőn belül nyilatkozatot tenni, hogy ők, valamint feleségük milyen nemzetiségűnek vallják magukat.

Délbulgáriában megkezdődött az aratás. Kilátásba helyezték a polgári mozgósítást annak érdekében, hogy az aratást azokon a területeken is gyorsan lebonyolítsák, amelyek nem áll rendelkezésre megfelelő férfimunkaerő.

Autóalkatrészek

FORD, CHEVROLET és egyéb AMERIKAI gyártmányu kocsikhoz a legjobban beszerezhetőek:

BROWN és SZUNYOG-nál

amerikai autóalkatrész behozatal
BUDAPEST, VI., Jókai-utca 26. szám
AUTÓTELEP és használt alkatrész árusítás:
Budapest, V., Ipoly-u. 15. Közös telefon: 129-486

Bulgária és a hozzácsatolt területek között megkezdik a vasuti hálózat kiépítését. Ebből a célból 160.000 polgári munkaszolgálatost mozgósítanak.

Holland-India tokiói követe tiltakozó jegyzéket nyújtott át a japán külügyminisztériumban a közelmúltban elhangzott azon japán kijelentés miatt, hogy a hollandindiai kormány a Japánnal folytatott gazdasági tárgyalások során nem volt őszinte. Beavatott japán helyen úgy tudják, hogy Tokió nem válaszol erre a jegyzékre, miután úgy itéli meg, hogy azzal felesleges foglalkozni.

Gibraltárban — mint spanyol hírforrások közlik — szokatlanul nagy az élénkség. A napokban a kikötőből kifutott az Atlanti óceán felé négy torpedóromboló, tegnap pedig egy nagy személyszállító gőzös, amely az eltávolított polgári lakosságot szállította el az erődből. A személyszállító gőzöst egy repülőgépanyahajó és egy torpedóromboló kísérte.

Két olasz hajó tegnap befutott a konstantinápolyi kikötőbe. A görög háború óta ezek az első tengelyhajók, amelyek átjutottak a Dardanellákon.

A francia és belga partvidéken elhelyezett német messzehordó ágyúk ismét lötték az angol csatornapart hadászati célpontjait.

Nagy hatósugarú német gép elsüllyesztett egy 5000 tonnás angol kereskedelmi hajót.

Francia repülőgép elszállt Jeruzsálem felett és röpcédulákat dobott.

Chevrolet a gépkocsigyártás előharcosa 62 éves korában meghalt.

Az »Andanti» angol tengeralattjáró nem tért vissza utjáról és nem is jelentkezett, tehát elveszettnek kell tekinteni.

A „Délvidék“ állandóan felszinen tartja a visszatért magyarság minden problémáját

Naponta megjelenő szakrovataink felölelik népi életünk minden kérdését

A délvidéki magyarság az anyaország-hoz való visszatérésével újra abba a népi keretbe tartozik, amelynek a trianoni megcsönkítés előtt alkotó eleme volt és amelyhez az idegen megszállás szomorú 23 éve alatt is szíve, vére, meggyőződése és álma szerint visszavágyott. Lélekben sohasem szakadtunk el a határon túl lévő hazánktól, mintahogy az anyaországbeli véreink is a lélek, a szív és édes anyanyelvünk útján megtartották velünk az összeköttetést. A 23 év azonban hosszú idő. A Délvidék idegen megszállásának két évtizede alatt sok minden történt a trianoni határon innen és a határon túl, mi délvidékiek egy idegen világban élünk és gyakorlati életünket idegen törvények, idegen szokások irányították. Kénytelenek voltunk a gyakorlati életben beleilleszkedni az idegen államkeretbe, mert csak ez biztosította fennmaradásunkat, csak ez tette lehetővé, hogy legszentebb álmaink valórválását megérjük. S most, hogy megtörtént a várvavárt csoda, visszatértünk az anyaországba, egy számunkra új világ tárult fel. Gyakorlati életünket, más, új magyar törvények, szokások szabják meg és mindent el kell követnünk, hogy gyakorlati életünket mielőbb beleillesszük ebbe a számunkra megváltást, újjászületést jelentő új világba.

A délvidéki magyarság élete az elnyomás huszonkét éve alatt, sokkal lassabb ütemben haladt, mint az anyaországban élő magyarságé. Kissé elmaradtunk, kissé bizonytalanul tapogatózunk új életünkben, bármennyire is érezzük népi életünk minden terén a magyar hatóságok segítő kezét. Másrészt az anyaország magyarsága sem figyelhetette a 22 év alatt az életünket olyan tevékenyen, mint az kívánatos volna.

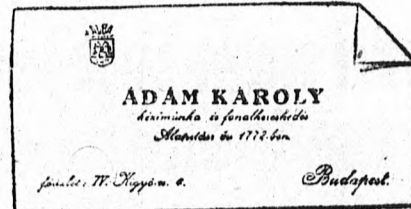
A „Délvidék“ szerkesztősége lapunk első számában bejelentette, hogy a lap nem üzleti vállalkozás, hanem fiatal magyarok misszió vállalása. Küldetésük abban látjuk, hogy a lap útján erőn merően elősegítsük a délvidéki magyarság egybeolvadását az anyaországgal és állandóan felszinen tartjuk a hazatért magyarság problémáit. A délvidékieket meg kell ismertetnünk mindazzal, ami a 22 év alatt az anyaországban történt, érzékelteknünk kell az anyaország magyaranyu fejlődését, viszont az anyaországbeliekkel meg kell ismertetnünk délvidéki magyarság életét, problémáit, küzdelmeit és célkitűzéseit.

Nagy program ez és tisztában vagyunk azzal, hogy nagyon sok munkára, lelkesedésre van szükségünk ahhoz, hogy betöltsük önként vállalt hivatásunkat. Természetesen ez csak fokozatosan történhetik meg.

Legsürgősebb teendőnknek tartjuk, hogy felvessük és állandóan felszinen tartjuk a délvidéki magyarság népi életének minden problémáját. E célból kedtől (június 10-től) kezdve minden nap egy szakrovatot talál az olvasó a „Délvidék“-ben. Kedden „Népszerű tudomány“, szerdán „Gazdálkodás“, csütörtökön „Ipar és kereskedelem“, pénteken „Szellemi élet“, szombaton „Asszonyoknak“, vasárnap pedig „Munka és kenyér“ cím alatt találja meg szakrovatunkat az olvasó.

Szakrovatainkat azzal a reménnyel indítjuk, hogy azokat olyan szeretettel fogadja majd az olvasó, mint amilyen szeretettel, segíteni akarással és lelkesedéssel igyekszik szerkesztőségünk mindenben szolgálni a délvidéki magyarság érdekeit.

eleendő. A múlt év ősztől kezdve egyébként az amerikai szállításokban is visszaesés mutatkozik, egyrészt a mind sulyosabban érezhető hajóterhiány következtében, másrészt pedig azért, mivel a közmondással ellentétben az amerikai lehetőségek sem korlátlanok. 1940-ben az amerikai vas- és acéltermelés 64.55 millió tonnára rugott. Elméletileg ma az amerikai termelés kapacitását 84—89 millió tonnára lehet becsülni. Ezeknek a lehetőségeknek százalékos kihasználása azonban csak rövid időre lehetséges. Az „Iron Age“ című amerikai szaklap jelentései szerint az üzemek túlságos igénybevétele következtében a visszaesés már be is következett. A nyersvasban, ócskavasban és kokszból mutató hiányok szintén arra vallanak, hogy ez a visszaesés tartósan megérkezik.

Az angol kilátások megbecsülésében az a legmértékadóbb szempont, hogy az amerikai acéltermelés csak nagyon kis százalékban állhat az angol hadiipar ellátásnak szolgálatában.

Az Egyesült Államok normális magánüzemességét a folyó évre az amerikai magánipar nem kevesebb, mint 67, sőt a kormány 74 millió tonnára becsüli. Korlátozások természetesen lehetségesek, azonban kétségtelenül nem olyan mértékben, mint a hadviselő államokban. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy magának az amerikai hadiipar-nak is nagy mennyiségre van szüksége és hogy a vállalt kiviteli kötelezettségek tulyomórészét ugyancsak ki kell elégíteni. Így például, amennyiben az USA nem akarja Délamerikában megszerzett kereskedelem-politikai pozícióit feladni, feltétlenül gondoskodnia kell ezeknek az országoknak ellátásáról, sőt a különböző angol szállítási kötelezettségek egy részét is vállalnia kell.

Ezek a szempontok magyarázzák, hogy bár Anglia nem sajnálta a pénzt, Amerika a múlt évben termelésének csupán 9 százalékát tudta Angliának eladni. Ha figyelmen kívül is hagyjuk, hogy ennek a mennyiségnek tekintélyes hányada sohasem érte el Angliát, kétségtelen, hogy ez a 9 százalék távolról sem lehet elégedő arra, hogy az angol acéliparnak a német iparral szemben fennálló hátrányát kiegyenlítse, különösen pedig most nem, amikor az angol kereskedelmi hajóhadat és haditengerészetet elszültségekben és megrongálásokban ért veszteségek az acélszükségletet rendkívül felfokozták.

Megnyílt a Szegedi Ipari Vásár

Szeged, június 7.

Szombaton délben ünnepélyes keretek között nyílt meg a Szegedi Ipari Vásár. A megnyitóra a kereskedelemügyi miniszteri-um több magasrangú tisztviselőjének kíséretében Szegedre érkezett Varga József miniszter, aki nagy beszédet mondott.

— Szeged eddig csak végvára volt a magyar iparnak. A Délvidék visszatérése után a város újabb gazdasági gócpont lesz. Hiszem — folytatta a miniszter, hogy Szeged, amely egyszer már kiinduló pontja volt a magyar nemzeti gondolatnak, ismét melegágya lesz az iparnak és hatalmas lépést tesz előre.

— Fel kell készülnünk a további feladatok megvalósítására — fejezte be beszédét a miniszter.

A vásár megnyitásának napján avatta fel Varga miniszter a Szeged által most épített és berendezett turista és diákszállót.

A vásár megnyitásán megjelent Gasotti az Olasz Iparművészeti Központ elnöke is, több neves olasz közgazdasági szakember kíséretében.

Minden este 9 óráig **SANGHAY BAR** 11 óráig
A HÍRES BUDAPESTI SZÓRAKOZÓHELY
SENZÁCIÓS MŰSOR! TÁNC!
 10 RAGYOGÓ SANGHAY-GIRL
 Budapest, Morthy Miklós-út 60. Direktrice: LA BELLA NOVOTHA

Háború és nyersanyag

A német, angol, amerikai vas- és acéllátás helyzete

(M. N.) — Az angol nyersanyagellátási miniszter nemrég kijelentette, hogy az angol hadiipar vas- és acéllátása biztosítottnak tekinthető, mert Nagybritannia és az Egyesült Államok termelési kapacitása együttesen évi 100 millió tonnára rug, melyből az angol birodalomra egymagában 15 millió tonna esik. A tengelyhatalmak és a befolyásuk alá került területek évi vas- és acéltermelését a miniszter ezzel szemben csupán 45 millió tonnára becsüli.

Az angol becslés a tengelyhatalmak acéltermelésének megítélésében ott követi el a hibát, hogy láthatólag az 1937—38. évi statisztikai adatokat veszi alapul. A termelés azonban éppen az azóta eltelt években emelkedett ugrásszerűen. A régi üzemek kiépítésén kívül elég csupán a Hermann Göring-művekre hivatkozni, melynek felállítására a négyéves terv keretén belül ujonnan üzembe helyezett bányákkal kapcsolatban került sor. Éppen a Hermann Göring-művek termelési adatait egy statisztika sem foglalja magában. Nagy sullyal esik latba az is, hogy Belgium és Luxemburg 6—7 millió tonnás acéltermelésének 75 százaléka 1937-ben még kiviteli célokat szolgált, mégpedig nagy-

részt Angliába és a tengerentuli piacokra került. A cseh-morva védnökség és az új keleti tartományok üzei teljes erővel dolgoznak. Olaszország 1937-ben 2.1 millió tonnára rugó termelését időközben megkétszerezte.

Hogy Németország acéllátása kielégítő, mi sem mutatja jobban, mint hogy acél- és gépkivitelét ma is egész terjedelemben fenn tudja tartani.

Angliában ezzel szemben a viszonyok teljesen másképpen állanak. Az angol termelés 1938-ban kerekén 10.5 millió tonnát tett ki. Ha fel is tételezzük, hogy ez a szám a hadiipari erőfeszítések következtében 1939-re körülbelül 13 millióra emelkedett, nem szabad elfelejteni, hogy azóta a helyzet lényeges változás következett be. A régebbi érbehozatal 90 százaléka elmaradt és a német ipart látja el. Ehhez járulnak az angolok acélközponatokat ért sorozatos német légitámadások okozta kiesések, melyek

az angol acéltermelést hozzávetőlegesen 50 százalékkal csökkentették.

Ebből a csökkenésből magyarázható az amerikai acélbehozatal időleges amelkedése, de ez is csak az angol termelés egy részének

Szeged és a Szegedi Ipari Vásár szeretettel várja a látogatókat

Unnepélyes külsőségek között rádió helyszíni közvetítés mellett nyitotta meg dr. Varga József iparügyi miniszter az idei Szegedi Ipari Vásárt. A miniszter ur megnyitó beszédében teljes elismeréssel nyilatkozott Szeged újabb nagyszerű gazdasági megmozdulásáról, és különösen elismerését fejezte ki, hogy azon már a bácskai és erdélyi kézműiparosság is képviselte magát. Hangsúlyozta, hogy a szegedi vásár ma már nemcsak Szeged, de egész Dél-Magyarország nagyjelentőségű gazdasági megmozdulása. Az idei vásár méreteiben is nagyobb, mint az eddigi vásárok, kiállítási anyaga olyan színes és gazdag, amire még nem volt példa. Minden látogató egyben résztvesz a „Vásár-fia” ajándék sorsolásában is, mert minden vásári belépőjegy egyben sorsjegyül is szolgál. A vásár ideje alatt a vásár bezárásának napjáig, június 16 déli 12 óráig féláron lehet utazni Szegedre, a féláru visszautazás június 18-án éjfélig tart. A vásárigazolványok lapunk kiadóhivatalában kaphatók, amelyek egyben a vásár megtekintésére is jogosítanak. Minden felvilágosítást megad a vásáriroda (Szeged, Horváth Mihály ucca 3.)

KITÜNTETÉSEKET.

érmekeket, szalagokat, tűzharcos és hadirokkant felszereléseket nagyban és kicsinybeni eladásra szállítunk. Árjegyzéket küldünk. Rózsa Aladár tűzh. felszerelési üzlete, Budapest, VIII., Népszínház u. 43.

Nyitászúritási üzletek zárórájának megállapítása

Értesítem a kereskedőket, iaprosokat és Zombor város közönségét, hogy Zombor thj. város területén a nyitászúritási üzletek záróráját az alábbiak szerint állapítom meg:

A nyitászúritási üzleteket (boltokat) továbbá az azokhoz tartozó iroda és raktárhelyiségeket hétköznapokon reggel 8 órától 18 óráig, szombaton valamint Szent István napját megelőző köznapokon pedig reggel 8 órától 19 óráig lehet nyitva tartani.

Az élelmiszert, valamint tulnyomóan élelmiszert árusító üzleteket reggel 8 órától 19 óráig, szombaton és Szent István napját megelőző köznapokon reggel 8 órától 20 óráig lehet nyitva tartani. Tulnyomóan élelmiszert árusító üzletekben azonban 18 órától kezdve csak élelmiszert lehet kiszolgáltatni.

Törvényhatósági és megyei városokban tehát Zomborban vasárnap, valamint Szent István napján az üzleteket kinyitni nem lehet. Községekben vasárnap és Szent István napján a nyitászúritási üzleteket, valamint az ezekkel összefüggő iroda és raktárhelyiségeket reggel 8 órától 9 óráig a mézárós és hentes üzleteket pedig 8 órától 10 óráig lehet nyitva tartani.

Törvényhatósági és megyei városokban, tehát Zomborban a borbély és fodrász üzleteket hétköznapokon reggel 7 órától 18 óráig, szombaton és Szent István napja előtt köznapon reggel 7 órától 20.30-ig lehet nyitva tartani. Törvényhatósági és megyei városokban a borbély és fodrász üzleteket vasárnap és Szent István napján nem lehet kinyitni.

Községekben a borbély és fodrász üzleteket hétköznapokon hétfő kivételével reggel 7 órától 18 óráig, hétfőn pedig 12 órától 18 óráig lehet nyitva tartani. Vasárnapokon és Szent István napján a borbély és fodrász üzletek reggel 7 órától 12 óráig tarthatók nyitva.

Cukrászdák hétköznapokon éppen úgy mint vasárnap és Szent István napján reggel 8 órától 24 óráig tarthatók nyitva.

Ezen rendeletem 1941. június hó 1-nek reggel 7 illetve 8 órájával lép életbe.

vitéz SZENTENDREY ÁGOSTON s. k.
tábornok,
városi katonai parancsnok.

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARITÁST jelent a 100 képes VÁNCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR Budapest, 10-es posta.

VÁNCZA

sütőpor

A D. M. K. Sz. közleményei

I. A július 6-i ifjúsági ünnep.

Előző körleveleinkben közöltük, hogy a július 6-i ujvidéki ifjúsági ünnepre minden helységről az ottani magyar lakosság lélekszámának egy ezrelékét kitevő számú ifju jöhet el. ezt a közlést most javítjuk. Ugyanis minden helyről a magyar lakosság lélekszámának 1-2 százaléka jöhet az ifjúsági ünnepre 16 éves kortól kezdve 25 éves korig.

Tehát minden 1000 magyar lélek után nagyobb magyar községekből 10, kisebb magyarlakta helyekről 20 ifju jöhet, mint a Szövetség vendége.

Az ünnepségre kiküldött ifjak számát minden helyről sürgősen közöljék szervező bizottságaink és fiókjaink vezetői az ifjúsági vezető jelentése alapján.

II. A járási ifjúsági vezetőknek.

Előző körlevelünkben felhívtuk a járási székhelyen levő fiókjainkat, hogy sürgősen nevezzenek ki ideiglenes járási ifjúsági vezetőt, aki a járásban levő helységek ifjúsági osztályainak munkáját irányítja és utasításaink betartását ellenőrzi.

Az összes járási ifjúsági vezetőket felhívjuk, hogy 1) a járás összes helységeit 8 napon belül járja végig, 2) ott, ahol még ifjúsági osztály nem működik, azt alakítsa meg és a helyi fiók vezetőivel egyetértésben nevezzen ki ifjúsági vezetőt, 3) előző körleveleink utasításai szerint adjon utmutatást a gyakorlatok megkezdésére, 4) írja

össze és jelentse az ifjúsági ünnepen résztvevő ifjak számát.

A kiszállítás költségeit készkiadásait, vasuti jegyet kocsifuvart stb. a Szövetség viseli és erről kérünk a fiókon keresztül uti számlát beküldeni, hogy a pénzt megküldhessük. Ezek körül az utazások körül az utazások körül a lehető legnagyobb takarékossággal kell eljárni és az utazást a legrövidebb idő alatt kell eszközölni.

A vigyázz-állás, sorbaállítás és menetelésnél a magyar honvédség előírásait kell szem előtt tartani és erre az ifjúsági vezető, kérjenek utasítást a legközelebbi honvéd alakulattól vagy csendőrségtől.

III. Az ifjúsági ünnep programja.

A különvonatok július 5-én, szombaton indulnak és délután érkeznek Ujvidékre. Utána elszállásolás a Duna partján katonai és levante sátrakban. Este táborüz katonazenével, vacsora és zenés takarodó. Reggel zenés ébresztő, felvonulás a tábori misére a báni palota elé. Utána ifjúsági kongresszus, a délvidéki magyar ifjúság feladatainak és céljainak ismertetése. Délben a táborban ebéd, utána pihenő. Délután népiünnepély: a Gyöngyösbokréták felléptével, lovasmutatványokkal és katonai bemutatóval. Késő délután a különvonatokkal indulás haza. — A Gyöngyösbokréták és dalgyuletek este szabadteri előadást adnak.

A részletes programot és a különvonatok induásának pontos idejét később közöljük.

KRÁMER GYULA elnök.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Osztásnak indult férfiholttestet velett partra a Maros Szegednél

Szeged, június 7.

Tegnap vitéz Tóth Imre rendőrfőtörzsőrmester, aki a vizimentőknél teljesít szolgálatot, telefonon jelentette a kapitányságnak, hogy a Marosból egy erősen osztásnak indult férfi holttestét fogta ki.

A szegedi vizimentőknek újabb két motorcsónakja van. Az egyik állandóan a közuti hidnál állomásozik, míg a másikkal járőrszolgálatot végeznek. Csütörtökön délelőtt vitéz Tóth rendőrfőtörzsőrmester volt a járőrszolgálatos, aki a Marosban — mintegy 7—8 kilométerre Szegedtől — furcsa leletre bukkant. A motorcsónak orra előtt különös tömeget sodort el a víz. Első pillanatban állati hullának látszott s csak

percek múlva tünt ki, hogy a Maros emberi hullát sodor Szeged felé.

A rendőrfőtörzsőrmester csáklával partra vontatta a holttestet, majd a deszki vízhozótól telefon útján értesítette a rendőrséget.

A rendőrség részéről Simándy József dr. fogalmazógy. és Jánosy Gergely dr. ügyeletes tisztiorvos szállt ki a helyszínre, hogy a vízből kifogott holttestet agnoszkálhassák. Ez azonban nem sikerült, mert a

holttestet a halak

a felismerhetetlenségig összerágták.

A holttest legalább 3—4 héttel ezelőtt kerülhetett a vízbe, így érthető, hogy erősen osztásnak indult.

A hullát a bonctani intézetbe szállították. Egyidejűleg a szegedi kapitányság az összes partmenti hatóságokat értesítette az esetről.

Rövid hírek

Cripps moszkvai angol nagykövet Stockholmba való megérkezése után az angol követség épületébe hajtatott. A követ a svéd légijárat segítségével folytatja útját. Mint Londonból közlik, Cripps-szet jelentéstételre hívta haza Eden, aki legutóbb a balkáni háború előtt folytatott megbeszélést a nagykövettel.

A Tokio Nisi Nisi megállapításas zerint Japán mindeddig azért nem tudott elérni eredményt a Holland-Indiával folytatott tárgyalások során, mert a hollandindiai kormány teljesen Anglia és Amerika befolyása alatt áll.

A lengyel eltűntek százezreit kutatja a német Vöröskereszt

Hatszáz ezer eltűnt / Napi másfélszáz tudakozódás A Krakkauer Zeitung érdekes cikke a Vöröskereszt munkájáról

„Egyszerű, világos szobába sűt be a nap. Az íróasztalon levelek és aktacsomók hevernek. A legfelsőn niros ceruzával a következő jegyzet található: L. Steffer, vasutas, Graudenzből. A kutatás eddigi eredményei.”

Igy kezdődik a „Krakkauer Zeitung” különtudósítójának riportja a lengyelországi eltűntek felkutatásáról folyó hatalmas munkáról.

Lapozgatunk az aktacsomóban — írja a tudósító —. A levelekben és iratokban mindig ugyanaz a kérdés ismétlődik meg: Hol van L. Steffer, a graudenzi vasutas? Él-e még? Ki tud róla valamit? Az iratok alján egy asszonykéz írta levél. Az írás elmosódott, alig lehet kibetűzni. Egy graudenzi asszony írta:

„Eltűnt uram, L. Steffer ügyében fordulok a Vöröskereszthez. Kérem, mondják meg nekem, mi van a férjemmel? Hadifogoly, vagy elesett?”

Férjem a graudenzi vasutállomáson teljesített szolgálatot, mielőtt a német—lengyel háború kitört. 1939 szeptember 1-e óta nem kaptam felőle semmi hírt...”

Sokezer sors közül Steffer vasutas ügye csak egy vízcsepp a tengerben. De ebben a csepp vízben visszatükröződik millió és millió ember bánata, keserősége és reménytelensége. Vajon él-e még Steffer vasutas? Sikerül-e sorsáról valami bizonyosat megtudni? Naponta érkeznek a német Vöröskereszt irodájába ilyen levelek. Külföldről éppen úgy, mint a német birodalom többi részéből. Tartalmuk nagyjában megegyezik. Eltűnt hozzátartozóik felkutatását kérik.

„Segíteni”. Ez a jelszavuk azoknak az asszonyoknak és férfiaknak, akik a Vöröskereszt jelvényét viselik.

Háboruban és békében egyaránt folytatják csendes és lemondással teli munkájukat. Most eddigi feladataik mellett reájuk hárul a hadifoglyok gondozása és az eltűnt polgári és katonai személyek felkutatása...

Ennek a feladatnak jelentősége különösen a lengyel főkörmányzóság területén bontakozik ki teljes nagyságában.

A Varsóban és Krakkóban létesített felvilágosító irodáknak a német Vöröskereszttel, továbbá a hadseregparancsnoksággal való együttműködése alapján már eddig is százezrek eltűnt ember sorsára derítették fényt.

De a Vöröskereszt nemzetközi központja is résztvesz mind nagyobb mértékben ebben a munkában.

Erről a hatalmas munkáról legékezebben azok a kartotékok tanuskodnak, amelyeket a krakkói, másrészt a varsói irodákban vezetnek. E két helyen összesen mintegy 600.000 kartotékot fektettek fel eltűnt polgári és katonai személyekről. Ez azonban még nem minden, mert az anyag nagyrésze még feldolgozás alatt áll.

A „Krakkauer Zeitung” különtudósítója érdekes riportjában arról is ír, hogyan történik az eltűntek keresése a lengyel főkörmányzóságban.

„A levél megérkezése után azonnal felkérnek egy nyilvántartó lapot, ahova az eltűnt személy összes adatait bevezetik, megjelölve utolsó tartózkodási helyét, valamint minden apróságot, ami a keresést elősegítheti.

Ezután az iroda az illetékes hatósághoz fordul, átnézet a megszámlálhatatlanul sok névsort, amelyeket a hatóságok az elfogott, vagy holtan talált emberekről

készítenek és ha ez nem vezetne eredményre, akkor megkezdik a személyi nyomozást.

Ez ott kezdődik, ahol az eltűnt egyént utoljára látták. Igen nehéz és bonyolult munka ez. Sokszor azonban egyesek nem-törődősége, feledékenységé okoz sok felesleges munkát a Vöröskeresztnek. Így például egy híres lengyel festő esetében, akit külföldi rokonai kerestettek.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a festő feleségével együtt megszökés nélkül régi lakásában tartózkodik. Csak éppen nem törődött rokonival.

Ő maga is igénybevette azonban a Vöröskeresztet, hogy az Egyesület Államokban élő fiát felkutassák. Ez is sikerült. A Vöröskereszt megtalálta a fiút.”

„A Németországgal hadban álló államok és a lengyel főkörmányzóság területén élők közötti kapcsolatot a német Vöröskereszt külön szerve látja el. A berlini központ ilyenkor a nemzetközi Vöröskereszt Egylethez fordul, onnan kapja meg a választ is.”

„A kutatás — sajnos — nem mindig jár eredménnyel — írja a „Krakkauer Zeitung” tudósítója —. Sokszor kell azt, mint hiába-valót, abbahagyni. Megrázó az R. család tragédiája. Még a háború első napjaiban eltávozott az apa feleségétől és 13 éves kislányától. A háború forrataga után visszatért otthonához, a házat azonban lerombolva találta. A szomszédok elmondották, hogy felesége gyermekével együtt elmenekült.

Mint később kitudódott, a menekülés közben az asszony meghalt és a fiatal kislány magára maradt. Heteken keresztül kutatott az apa lánya után, de sehol sem tudta nyomát lenni.

Miután már minden reményt feladott, R. egy nyugatnémetországi városban vállalt állást. Egyik délelőtt, amint a képeslapot nézegette, egyszerre csak felfedezett egy képet. A fényképfelvétel a lengyel főkörmányzóság egyik városának utcáját mutatta. Az utcán gyermekek játszottak. Az egyik leánykában saját gyermekét ismerte fel.

Otthagyta állását és a kép után újból elutazott a lengyel főkörmányzóságba, abba a városba, ahol a kép készült. Kislányát azonban nem találta meg.

Napokon keresztül folytatta ismét a kétségbeesett keresést, de hiába. Csalódottan, megtörtén tért vissza.

A Vöröskereszt még nem adta fel a reményt, hogy a gyermeket megtalálják.

„A polgári lakosság eltűntjein kívül hatalmas munkaterület az eltűnt katonák és hadifoglyok felkutatása is. Ez a munka a berlini központi irodában történik, ahová most már az összes fogolytáborban élő lengyel személyi adatai befutottak. Lista készült azokról is, akiket halva találtak a frontokon.”

A berlini központhoz intézik ilyen irányú kérdéseiket a krakkói és varsói kirendeltségek. A válasz rendszerint nemcsak a fogoly adatait, hanem jelenlegi tartózkodási helyét is tartalmazza.

Ha a keresett nincsen fogságban, sem a hősi halottak névsorában nem fordul elő, a további keresés legtöbbször eredménytelen. Sokan vannak ugyanis, akik a lengyel front összeomlása után külföldre menekültek, vagy pedig orosz fogságba estek. Ezek nehezen adhatnak magukról életjelt.

HARC SA

szabónál ma is nagy választék angol és külföldi szövetekben. BUDAPEST IV. Városház utca 16. I. emelet

Ha bebizonyosodott, hogy az eltűnt elesett, akkor a Vöröskereszt megkeresi az elhunyt sírját. Sok ember segíti ebben a munkájában, akik az ország területén mindenütt található katonasírokról tájékoztatják az irodákat. Ha a halott személyazonosságát meg tudják állapítani, erről értesítik legközelebbi hozzátartozóját, aki egyúttal megkapja az elhunyt esetleg hátrahagyott ingóságait.

Naponta 150—180 kérés fut be eltűnt katonák vagy polgári személyek felkeresése iránt.

A levelek bizonyítják azt a nagy bizalmat, amellyel a lakosság széles rétegei a Vöröskereszt irányában viselkednek.

„A hozzátartozók szenvedéseit enyhíteni és elvesztettjük sorsa felől bizonyosságot szolgáltatni: ez a német Vöröskereszt missziója a lengyel főkörmányzóságban” — fejezi be cikkét a „Krakkauer Zeitung” tudósítója.

Gyűjteményt, sorozatokat, tömegbélyeget legmagasabb áron vásárol készpénzért FOGLÁR BÉLA BÉLYEGKERESKEDÉSE IV., Városház-utca 6. Telefon 187—394.

Értéktelen bankókkal fizetett a kocsmárosnak és a cigányoknak a mulató horgosi vendég

Érdekes eset történt a napokban Horgoson. Bognár Péter Horgos-királyhalmi lakos bejött a tanyáról Horgosra, ahol szétnézett a piacon és érdeklődött minden iránt, amit csak maga előtt látott. Beszélgetésbe eredt több ismerősével, majd egyszerre beértek az egyik vendéglőbe, ahol a híres királyhalmi borokat kezdték kóstolgatni. Bognárnak és barátainak kezdett a bor megártani, a fülek vörösödtek és csakhamar nótába is kezdtek. Oda intette a cigányt:

— Huzzad rá more azt a nótát, hogy: Cse rebogár...

Bognár a zsbbe nyult, kivett egy csomó bankót és egyet meglöbögött a cigány felé:

— Huzzad, nem sajnálom tőled, a füstös pofád csillagát, régön nem mulattam már!

A cigány huzta szívhezszólóan és a bankók repültek egymásután a bögőbe. A mulatság már nagyon hangos volt, a társaságban melege is volt már, a sok jó étel-italtól elbágyadtak, mert már a záróra s a kezett és az ellenőrző rendőrök figyelmeztet. Az egész költséget Bognár fizette, ami nem kis összeget tett ki. A fizetést végignézték a rendőrök is, akiknek feltűnt, hogy Bognár gyanus bankjeggyel fizet. Közelebről szemügyre vették és látták, hogy régi osztrák-magyar tizkoronás bankjegyekkel fizet Bognár. A cigánynak is ugyanilyeneket adott.

A leleplezés nagy megdöbbenést keltett úgy a vendéglősnél, mint a cigányoknál, mert Bognárnak más pénze nem volt.

Bognárt a rendőrség előállította és másnap, a kijózanodás után felelősségre vonta az értéktelen bankjegyek forgalombahozataláért. A szétszórt bankjegyeket természetesen összeszedte a rendőrség és amikor a cigányoktól is elvették, busan szólt az egyik more:

— Istenem, alig lát a seginy cigány ilyen bankót, azt is elveszik tőle.

Vásároljon a képviselőnél:

MÜLLER

Vaskereskedő, ZOMBOR

Motorkerékpár STEYER-Autók PUCH, B. M. W. SKODA-személy VIKTORIA és teher-autók

F. A. G. Kugelfischer

mindenfélé golyóscsapágy lerakata

HIREK

KELLER ANNUSKA, BEZDÁN
és

IFJ. DORNSTADTER JÓZSEF, ZOMBOR

a mai napon házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

Helyreigazítás. Tegnap számunkban közzöltük a zombori közjóléti bizottság tagjainak névsorát. A névsor hibás, mert a bizottság alelnöke Detre Károly ezredes, a városi katonai parancsnok helyettese.

Csökken az árvízveszedelem a Duna völgyében. Báró Bánffy az árvízmentesítési munkálatokról jelentést adott ki, mely szerint május 22 óta 4000 hold föld került újban víz alá, ezzel szemben 49.000 holdat mentesítettek. Az újabb ármentesítéssel eszerint 316.700 holdra csökkent az árvíz-sújtotta terület. — A Duna völgyében az árvízveszedelem lényegesen csökkent, míg a Tisza vidékén a vizállás még mindig elég magas.

Zeneiskolát létesít Baja. Bajáról jelentik: A városi közgyűlésen dr. Puskás Dezső helyettes polgármester bejelentette, hogy a város átveszi a Liszt Ferenc kör zeneiskoláját. Itt zeneiskolát létesítenek a közeljövőben. A zeneiskola igazgatója Karig Emil lesz. A teendőket a polgármester nevezi ki.

Felhívás. Azok a hölgyek, akik magyar nemzeti viseletben kívánnak megjelenni az urnapi körmeneten, jelentkezzenek hétfőn este 8 órakor a Polgári Kaszinóban.

Jön!

Jön!

Nagyszalontai színtársulat érkezik Topolyára. Topolyáról jelentik: Junius 10-én Topolyára érkezik a nagyszalontai Hámory színtársulat. A színészek husz napon át vendégszerepelnek Topolyán, s velük érkezik Latabár Árpád is. A bemutató előadást június 11-én tartják meg. Színpadra kerül a Gyergyói bál. Előző nap este sajtóbemutatót tartanak. Az előadásokat a Tölgyessy féle vendéglőben rendezik meg és aziránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Royal szálló Szegeden tiszta és olcsó

Ujvidékről Zomborba helyezték át a délvidéki németiség székhelyét. Ujvidékről jelentik: A délvidéki németiség gazdasági és kulturális szervezetének központját áthelyezték Ujvidékről Zomborba. Ujvidéken mindössze a földműves- és vadászszakosztály marad.

Magyarkannizsai hírek. A városban kanyaró lépett fell. — Az ingyenes gyógykezelésre jogosult szegény betegeket két körzetre osztották fel. Gajó István dr.-hoz a Szegedi országot, a főtér és a Szent István utcáról északra elterülő városrész betegei, Szilágyi Sándor városi orvoshoz a Szegedi ut két oldalán elterülő városrész betegei tartoznak.

Ujverbászi hírek. A Magyar Közművelődési Szövetség uj- és overbászi fiókjának alakuló közgyűlését 14-én tartják meg. — A kulai járás ideiglenes vezetésével dr. Stiefelmayer László kulai ügyvédet bízták meg. — A község elöljárósága a hadbavonult nincstelenek hozzátartozóinak megsegítésére listát osztott ki. Összesen ötven mázsa lisztet osztottak ki 87 magyar család támogatására. — Csepcsányi István főjegyzőt a németiséggel kötött megegyezés értelmében ideiglenesen szabadságot és helyébe Klein Fülöp eddigi aljegyzőt neveztek ki.

Színházi hírek

Pénteken a Városi Színházban a Sárgarigó fészek című operettet mutatta be a Szalay színtársulat. A kitűnő előadás ismertetésére még rátérünk. Az operettet szombaton este fél kilenckor megismétlik. A Sárgarigó fészek harmadik bemutatása vasárnap délután lesz.

Hort Erzsit, aki a Szalay társulatnál olyan nagy sikerrel vendégszerepel, a kolozsvári Nemzeti Színház szerződött. A művész nő összel már Kolozsváron játszik. Zomborban még egy hétig marad.

A Zomborban vendégszereplő színészek június 11-én műsoros estet rendeznek a Vadászkürtben. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Belépődíj egy pengő személyenként. Megjelenés nyári ruhában.

Vasárnap este a Városi Színház műsorán az Asszony verve jó című népszínmű szerepel. Hétfőn Hont Erzsit felléptével, mérsékelt helyárrakkal: Amikor a kislányból nagylány lesz című szindarab kerül bemutatásra.

Márai Sándor: Kaland című nagyszerű darabját, amely már a 250. előadást éri meg Pesten, kedden és szerdán mutatják be A és B hérlétkben.

A nyugdíjasok kifizetése. A m. kir. adó hivatal felhívja az összes nyugdíjasokat, hogy a június havi illetményeiket az adóhivatal pénztárából június 8-án délelőtt 10-14 óra között, június 9 és 10-én délelőtt és dél után a rendes hivatalos órák alatt vegyék fel.

Topolyai hírek. A földmunkások Értekezése Szövetkezete belépett a Hangya szövetkezetbe. — A bácsalmási leventék díszes kivitelű fehér zászlót ajándékoztak a topolyai leventéknek. A zászlót kétszáztagú küldöttség adta át.

a „MADARÁSZ”

Mengyilt a zombori Közművelődési Egyesület könyvtára. A zombori Magyar Közművelődési Egyesület közli, hogy könyvtárát újra megnyitotta a Magyar Olvasókör külön szobájában. Könyvtárórák szerdán d. u. 5—7 és vasárnap d. e. 9—11 óra között. Az egyesület új könyvtárosa Hippich Etelka. Tagfelvétel ugyanott a könyvtárórák alatt.

A munkanélküliek és a munkaközvetítő munkaadók forduljanak a Munkaközvetítő Hivatalhoz. A Délvidék már jelentette, hogy Zomborban megkezdte működését a munkaközvetítő hivatal. A hivatal díjmentesen, gyorsan és pártatlanul közvetít munkát. Minden munkanélküli munkásnak érdeke, hogy jegyeztesse be adatait a Munkaközvetítő Hivatalban, hogy munkát kaphasson. A munkaadók a hivatal útján gyorsan hozzájuthatnak a szükséges munkaerőkhöz. A Munkaközvetítő Hivatal a volt Berza Rada épületében működik a Thökölyi ut 40 szám alatt.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Megalakult a délvidéki német evangélikus egyháztanács. Ujverbászról jelentik: A délvidéki német evangélikus egyháztanács a napokban tartotta alakuló gyűlését, melyen a következő egyházi és világi férfiakat választották az egyháztanács élére: Egyházi elnök Méder Henris alesperes, helyettese Mornau Frigyes lelkész, világi elnök Hamm Ferenc. Az egyháztanács tagjai: Achatz Béla lelkész, dr. Méder Henrik hit-tanár, Gööring Gotthold lelkész, Elicker Károly lelkész, Morgenthaler Ferenc lelkész, dr. Zimmermann András orvos és dr. Scholz Vilmos ügyvéd. Az egyháztanács székhelye Ujverbász.

Követendő példa

A Délvidék gyűjtést indított a Főmél-tóságú Asszony nyomorenyhító akciójána-javára. Ezzel a gyűjtéssel azt szeretnénk elérni, hogy Zombor város tehetősebb magyarságát is bekapcsoljuk ebbe a nemes akcióba.

Az első felhívás nem talált süket fülekre. Deák Leó, aki mindig első volt, amikor a magyarságon segíteni kellett, most is elsőnek küldte be százpengőt adományát.

Ma ismét jelentkezett egy nemesszivű magyar Füves Károly zombori lakos személyében. Füves ötven pengőt adományozott. Reméljük, hogy a nemes példát rövidesen követik a tehetősebb zombori magyarok.

A Délvidék külön irodát állított fel a gyűjtés megszervezésére. Az irodában naponta délután 2—6 óráig szívesen fogadunk mindenkit, aki adakozni akar. Akának nincs ideje, jelentse be levelezőlapon, vagy telefonon nemes szándékát, s a Délvidék kiküldi emberét.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kérje.

DARMOL

Bácsfeketehegy ünnepe. Az egész község ünnepe volt az a nap, amikor a Bácsfeketehegyről elköltöztek visszatértek és küldöttségileg adták át szép ajándékukat a templomnak: egy selyemzászlót. Dobos Károly lelkész vezette a küldöttséget. Utána istentisztelet volt a templomban. A vendégeket Agoston Sándor református püspök köszöntötte.

a Nemzeti Moziba!

Osszefogdosták a zsidókat a Rivierán. Vichyből jelentik: A rendőrség nagy razzit tartott a Rivierán a zsidók ellen. Negyven hét zsidót a gyűjtőtáborba vittek, négyszáz zsidónak kényszertartózkodási helyet jelölték ki. Sok zsidó ellen törvénytelen kereskedelem folytatása miatt indítanak eljárást.

Vendég: Mondja, főur, miért kisebb most a bécsi szelet, mint amikor legutoljára maguknál étkeztem?

Főur: Az csak úgy látszik méltóságos uram! A termet ugyanis megnagyobbítottuk.

SPORT

Magyarország 4:0-ra vezet a Duna-Kupában

Szigeti 6:4 arányú győzelme Henkel felett

Budapest, június 7.

Magyarország 2:0 arányú vezetésre tett szert a németek ellen a Margitszigeten a Duna Kupáért folyó teniszmérkőzésen. Szigeti izgalmas küzdelem után 6:4 arányú vereséget mért a német Henkelre.

—:0:—

Barátságos tekemérkőzés Zomborban. A felszabadulás után, az első tekemérkőzés a Legényegylet—Törekvés között kerül lejátszásra. A két egyesület mindég nagy rivális volt és most is nagy küzdelemre van kilátás. A mérkőzés a legényegyleti pályán kerül lebonyolításra d. u. 6 órakor, bírő Lukács István.

A »DÉLVIDÉK« RÁDIÓJA

VASÁRNAP, június 8.

BUDAPEST I.

8 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. — 8.45 Hírek. — 9—9.55 Görögkatolikus egyházi ének és szentbeszéd. — 10—10.55 Református istentisztelet. — 11—12.15 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és vártemplomból. — 12.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 12.30 Magyar nótá cigánykísérettel. — 13.45 Hírek. — 14 Hanglemezek. — 15 Mezőgazdasági előadás. — 15.45 Beszkárt zenekar. — 16.30 Előadás. — 17 Hírek. — 17.20 Honvédműsor. — 18 Elbeszélés. — 18.25 Magyar tárogatónégyes. — 18.45 Előadás. — 19 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Vigjáték a studióból. Éljen az egyenlőség. — 21 Hangképek a vasárnap sportjáról. — Majd: Sport- és löverseny eredmények. — 21.40 Hírek. — 22.10 Báthor Anna énekel Dohnányi zongorakísérettel. — 22.35 Hanglemezek. — 23 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — Utána kb. 23.25 Cigányzene a Valéria kávéházból. — 24 Hírek.

BUDAPEST II.

11 Tűzharcosok disztáborozása Ujvidéken. — 12.05—12.35 Levente rádiófélóra. — 15.05—15.40 A Nagykőrösi Református Tanítóképző Intézet Énekkara. — 17 Szalonötös. — 18 Harmonika. — 18.20 Felolvasás. — 18.45 Zongora. — 19 Táncklemezek. — 20 Hírek. — 20.10 Melles Béla-zenekar. — 21.10—21.35 Felolvasás.

HÉTFŐ, június 9.

BUDAPEST I.

6.45 Ébresztő. Torna. — 7 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. — 10 Hírek. — 10.20 Előadás. — 10.45 Felolvasás. — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12 Harangszó. Himnusz. — 12.10 Cigányzene. — 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 A rádió szalonzenekara. — 14.30 Hírek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 Hanglemezek. — 16.15 Diákfélóra. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Szalonzene a Gellért-szállóból. — 17.45 Előadás. — 18.15 Berlioz-hanglemez. — 18.30 Előadás. — 19 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 A Mosoly országa az Operaházból. — 21.40 Hírek. — 22.10 Cigányzene és ének a Spolarich-kávéházból. — Közben 22.30 Balaton előadás. Tóth Lajos: Utazás a Balaton körül. — 23 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. — Utána kb. 23.30 Pátria táncklemezek. — 24 Hírek.

BUDAPEST II.

19 Mélyhegedű, zongorakísérettel. — 19.30 Német nyelvoktatás. — 20 Hírek. — 20.10 Szórakoztató zene. — 21.10—21.35 Felolvasás. A gőzvasut feltalálója.

KEDD, június 10.

BUDAPEST I.

6.40 Ébresztő. Torna. — 7 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. — 10 Hírek. — 10.20 Történet az állatvilágból: Tüskés Pali újabb kalandjai. Felolvasás. — 10.45 Divattudósítás. Felolvasás. — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Harangszó. Himnusz. — 12.10 Országos Postászenekar. — Közben 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 Vitéz Pappné Kovács Edit zongorázik. — 14 Hegedű zongorakísérettel. — 14.30 Hírek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20 Szalonzene. Mikulai Gusztáv zenekara. — Közben: 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek. — 16.10 Gyermekdelután. Balaton vidámságok. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17 Hírek szlovák és ruszin nyel-

ven. — 17.15 Mindnyájunk gondjai. A közellátási szolgálat közleménye. — 17.30 Cigányzene. Mursi Elek zenekara. — 18 Katonai felolvasás. Olaszország a második világháborúban. — 18.30 A József nádor 2. honvédgyalozegred zenekara. — 19 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Bajor Gizi Kosztolányi-prózát mond. — 19.45 Fellegi Teri énekel, kíséri a Balázs-négyes. — 20.10 Strauss Richárd-hangverseny. — 21.40 Hírek. — 22.10 Közvetítés a Fényes-nagycirkuszról: Párducok a fővárosban. — 22.30 Tánckzene a Császárfürdő-étteremből. — 23 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — Utána kb. 23.25 Cigányzene a Bodó-kávéházból. — 24 Hírek.

BUDAPEST II.

17.15 Cigányzene. Mursi Elek zenekara muzsikál. — 17.30 Ruszin hallgatónknak — 18 Erdélyi népdalok Sántha Ilona énekel, zongorakísérettel. — 18.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 19 A József nádor 2. honvédgyalozegred zenekara muzsikál. — 19.30 Francia nyelvoktatás. 20 Hírek. — 20.10 A rádió szalonzenekara. — 21.10—21.40 Művészeti előadás.

SZERDA, június 11.

BUDAPEST I.

6.40 Ébresztő. Torna. — 7 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. — 10 Hírek. — 10.20 Orvosi felolvasás. Régi híres orvosprofesszorok. — 10.45 Felolvasás. Régi furcsaságok. — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12 Harangszó. Himnusz. — 12.10 Hanglemezek. — Közben 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 Katonazene. A 15. honvédgyalozegred zenekara. — 14.30 Hírek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 Cigányzene. Suki Tóni zenekara. — 16.15 Élelmiszerárak: Táplálkozásunk időszerű kérdései. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 A rádió szalonzenekara. — 18 Orvosi előadás. A balatoni gyermeknyaralás. — 18.15 Horváth Jenő jazz-zongoraszámai. — 18.30 Művészeti előadás. A kismecénás gondjai. — 19 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Irodalmi est. — 20.10 Aureliano Pertile hangversenyének közvetítése a Pesti Vigadó nagyterméből. — Szünetben kb. 20.50 Külügyi negyedóra. — 21.40 Hírek. — 22.10 Cigányzene a városligeti Gundel-étteremből. — 23 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — Utána kb. 23.25 Táncklemezek. — 24 Hírek.

BUDAPEST II.

18 Balettzene. — 18.45 Filmdalok hanglemezről. — 19.30 Olasz nyelvoktatás. — 20 Hírek. — 20.10 Ugetőversenyeredmények. — 20.20 A Mária Terézia 1. honvédgyalozegred zenekara. — 21.10 Felolvasás. Szendrey Julia. — 21.35—21.55 Aureliano Pertile hangversenyének folytatása Bp. I.-ről.

CSUTORTOK, június 12.

BUDAPEST I.

8 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. — 8.45 Hírek. — 10—11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. — 12.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 12.30 A rádió szalonzenekara. — 13.45 Hírek. — 14 Hanglemezek. — 15 Időszerű növényegészségügyi tanácsadó. — 15.30 Pertis Jenő cigányzenekara. — 16.15 Felolvasás. Kalandok az Atumani őslápon. — 16.45 Dohnányi-hanglemez. Szimfonikus percek. — 17 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 17.20 A Székesfővárosi Zenekar. Közreműködik Szabó Ilona és Sárdy János, az Operaház tagjai. — 18.30 Előadás: A gyimesi csángók között. — 19 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Bolázs Gyula magyar nótá-

tákat zongorázik. — 19.35 Versek. — 20 Sport- és löversenyeredmények. — 20.10 Német katonaindulók. Hanglemezek. — 20.25 Hozomány. Hangjáték egy felvonásban. — 20.50 A Szentgyörgyi vonósnégyes. — 21.40 Hírek. — 22.10 A Melles Béla-zenekar. — 23 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. — Utána kb. 23.30 Cigányzene a Hungária-szállóból. — 24 Hírek.

BUDAPEST II.

11—12 Cigányzene a Ketter-étteremből. — 15.05—15.30 Hanglemezek. — 17.20 Székely népmesejáték közvetítése a Nemzeti Bábszínház előadásáról. — 18 Néprajzi előadás. — 18.25 Tánckzene a Britannia-szállóból. — 20 Hírek. — 20.10 Hanglemezek. — 20.50 Irodalmi előadás. — 21.15—21.40 Hanglemezek. Magyar nóták.

PÉNTEK, június 13.

BUDAPEST I.

6.40 Ébresztő. Torna. — 7 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. — 10 Hírek. 10.20 Népélelmiszeri tanulmány. — 10.45 Felolvasás. — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12 Harangszó. Himnusz. — 12.10 Szalonzene. — Közben 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál, Tolnai Géza énekel. — 14.30 Hírek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 Dániel Ilona zongorázik. — 15.40 Mit főzzünk? — 15.55 Ének zongorakísérettel. — 16.15 Diákfélóra. — Utána: Ifjusági közlemények. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 A rádió szalonzenekara. — Közben 17.40 Sportközlemények. — 18.15 Előadás. — 18.45 Orosz hanglemezek. — 19 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.25 Az Operaház előadásának ismertetése. — 19.30 A Hegyek alján az Operaházból. — 21.40 Hírek. — 22.10 Cigányzene a Vadászkiirt-szállóból. — Közben 22.30 Olasz nyelvű előadás a debreceni Nyári Egyetemről. — 23 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — Utána kb. 23.25 Olasz táncklemezek. — 24: Hírek.

BUDAPEST II.

18.30 Beszkárt-zenekar. — 19.30 Gyorsírótanfolyam. — 20 Hírek. — 20.10 Szórakoztató zene. — 21.10—21.35 Előadás: Szabadtéri muzeum Helsinkiben.

SZOMBAT, június 14.

BUDAPEST I.

6.40 Ébresztő. Torna. — 7 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. — 10 Hírek. — 10.20 Felolvasás. — 10.45 Mit nézünk meg? — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12 Harangszó. Himnusz. — 12.10 Katonazene. — Közben 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 Hanglemezek. — 14.30 Hírek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 Balalajka-zenekar. — 15.50 Éneklő Ifjuság. — 16.10 Ifjusági rádió. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Olasz és spanyol dalok. — 17.40 Rádióposta. — 18.10 Cimbalomkettős. — 18.30 Versek. — 19 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 A rádió szalonzenekara. — 20 Löversenyeredmények. — 20.10 Stefániai Imre zongorázik. — 20.40 Szinnü a Studióból. Külön nótá. — 21.40 Hírek. — 22.10 Táncklemezek. — 23 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — Utána kb. 23.25 Cigányzene és ének a Dénes-étteremből. — 24 Hírek.

BUDAPEST II.

17.30 Cigányzene. — 18.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 19.30 Felolvasás. — 20 Hírek. — 20.10 Táncklemezek. — 21.10 Felolvasás.

Bácska tegnapi arca

Irta: FEKETE LAJOS

Azt a múlt századi felfogást, hogy a magyar alföldnek nincs poézise, Petőfi a halhatatlan költemények egész sorával változtatta meg. Nem egy költeménye védőbeszéd a magyar róna szépsége mellett.

Mi, Petőfi után, már csak egy vád alól, a vaskos anyagiasság vádját alól szeretnők felmenteni az Alföldet és annak szorgos népét. A bácskai magyarok több mint 20 éves, szörnyű elcsesztésükben a magyar kultúrthozok egész sorát teremtettk meg, sokmillió dináros közadakozásból; a víz és tűz romboló elemeinek áldozatul esett falvak és városrészek újraépítése pedig ugyancsak ellene szól a bácskai ember önző anyagiasságának. Tehát a fekete földeken, jól táplált állatokon és a magasra rakott buzasztagokon túl a Bácska derűs, tiszta arcába szeretnénk beletekinteni e soroknál, amikor a dicsőséges magyar fegyverek nyomában felszabadult déli végek felé mutatunk: a Bácska ma ismét a miénk!

A Bácska táji jellege szerint két vidékre, Észak- és Dél-Bácskára volna osztható, anélkül azonban, hogy a két terület bármilyen földrajzi határral különválászható lenne. Alföld az egyik, síkvidék a másik. Az északbácskai ember szeméi előtt örökkön ott lebegett a dél, a délbácskai ember pedig szívesen nézett északra. Ezek után azonban ne higgye senki, hogy emberrajzi szempontból kétféle embertípusról, észak- és délbácskai emberről lehetne beszélni. Nem. A két táj jellegének különbözőségét én, — bármennyire hihetetlenül hangzik — Észak-Bácska több akácfájában tudom megtalálni; anélkül azonban, hogy valaha is számbavettem volna e vidék „agáca”-fáit, ahogy itt nevezik. De hogy erre felé több az akác, mint délebbre és hogy ebből a körülményből sok minden következik, az már bizonyos. A Délvidék fiatalon elhalt kiváló költője, Szenteleky Kornél (aki Észak-Bácskában, Ószivácon lakott) sokat bajlódott ezekkel az akáccokkal. Róluk írta legszebb költeményét és ekkor lettem magam is figyelmes az északbácskai akácokra, a számtalanszor bejárt Bácska kétféle arcára. Váló igaz, hogy az északibb tájék — kezdve a bácsalmási, jánoshalmi és szabadkai szőlőtermő homokos pusztáktól lefelé — rackás. Még lejjebb valamivel kötöttebb talaju, homokos síkság következik, ahol a homokkupacok a térképen is megjelölésre érdemes emelkedést csak a teletskai domboknál érnek el. Nyilvánvaló tehát, hogy e homokos alföldi vidék talajának lekötésére több akácfát telepíthettek itt, mint a gazdag televényű Dél-Bácskában, ahol a földek hozama is jóval nagyobb. Az északi Bácska ennél fogva buzasztagjellege mellett gyümölcs- és szőlőtermő vidék, a Dél-Bácska pedig az igényesebb ipari növényeket (komlót, kendert) is megtermi a buza és tengeri mellett.

A teletskai dombos vidék alatt, ahol a síkabb síkság, a Dél-Bácska kezdődik, nyugat-keleti irányban a Dunát a Tiszával összekötő Ferenccsatorna indul el és vonulatával, bokros, füzes partjaival új arcot ad a tájnak. A csatornamenti falvak, városok életében szerepet kap ez a keskeny vizsáv, mert gazdasági kultúra fejlődött ki partjain; gyárak, malmok létesültek és a vidék, Zombor, Kula, Verbász, Szenttamás népének kenyeré egy falattal — amit az ipar nvujt — több lett.

A csatorna feletti Bácska központja Szabadka. Ez a 100.000 léleknel nagyobb népességű magyar város, óriási határával, a szegedi határra támaszkodik. Nagyvárosi jellege csak a belvárosnak van, azon túl, a szérus, kertés nagyfelu benyomását teszi. Központjában a monumentális építésű városháza áll, melynek magas tornyából a trianoni Magyarországra is el lehetett látni. A Városi Színház mellett még a ferenciek XV. századból való rendháza és a Szent Terézről nevezett plébániatemplom a jelesebb középületek. A város szorgos népe a gabona- és gyümölcsstermelés mellett, szépen fejlődő iparából él. Határában az Alföld kis Balatonja, a Palicsi tó fekszik, amely szép meleg nyarakon szinte fürdőváros jellegű kölcsönöz Szabadkának. Szabadka iskolavárosi minőségben is komoly szerepet játszott már békében is, mert a távo-

labbi környékből itt tanuló elemi és középiskolai diákokkal együtt a város tanulóinak száma a 10—12 ezret is elérte. A város nagy szülője, Kosztolányi Dezső is itt végezte a gimnáziumot; abban az iskolában, ahol édesatyja igazgató volt. A tragikus sorsu Gyóni Géza pedig innen, a Bácskai Napló szerkesztőségéből vonult a háboruba.

A város ujkéletű, de annál szomorubb történetéhez tartozik, hogy a szerb uralom alatt gazdaságilag tönkretett polgárságnak 1932-ben nem kevesebb, mint 110 millió dinár adóhátraléka volt. A város pénzügyeinek ily mértékű leromlásából eredt azután, hogy 1932-ben ez a nagyváros utcai világítás és kórházi szolgálat nélkül maradt, mivel az állam mintegy 4 milliós adósságát nem tudta megfizetni a közkórháznak.

Az idegen kézre jutott 30.000 lakosu szinmagyar Zenta város sorsa sem volt különb. A város értékes, 6000 holdas birtokából dobroylyác-telep létesült. Az ily módon tönkretett város fejlődése az új időkben megállt és a város lakói közül mintegy 200 magyar család, hogy sorsán könnyítsen, Dél-Amerikába vándorolt. A több mint 800%-os pótdadóval sújtott iparosok nagyrésze iparendélyét visszaadva, gyári munkára, idegen városba költözött. A Szerbiából jött városi tisztviselői kar a zentai magyarság érdekeivel mitsem törődött; s valóságos rablógazdálkodást folytatott az elrendelt középítkezésekkel is. Így, az itteni polgárság garasain komitácsi-otthonát és Péter királynak szobrot emeltek, viszont a zentai katolikusoknak még a világháború előtt elkezdett templomépítését azzal az indokolással akadályozták meg, hogy semmi szükség sincs újabb katolikus templomra. A helyi magyarság mély vallásosságára jellemző, hogy a félbemaradt templom csupasz falai előtt, az arra haladók mélyen kalapot emeltek. A város történelmi nevezetességű hely: határában folyt le az a híres csata, melyben Savoyai Jenő herceg a török felett döntő győzelmet aratott. A város tiszai összekötőhidját a most lefolyt áprilisi esatározásokban a csetnikiek felrobbantották. A Tisza mellett, délre Ada, magyar nagyközség, majd délebbre Óbecse következik, ugyancsak a Tisza mellett. Óbecsének külön Tisza-kultusza van, a tiszai nyári szabadfürdőzéssel és a nyáresti hajósáttal a szemközi Törökbecsére. Tovább, a bácskai Tisza parton Titel következik. A magyar könny és veríték két nagy folyója, a Tisza és a Duna, itt ölelkezik össze, hogy azután szép testvériesen együtt ballagjanak a bánáti síkságtól és a horvát domboktól szegélyezett partok között, egészen a Vaskapuig. A titeli hátságról, a falu felett emelkedő fennsíkrol úgy látni alá a bánáti síkságra, mint egy nyitott könyv lapjaira. A lap sorain pedig írás van: a Bánát is visszavágyik az anyai ölebe.

A Dél-Bácskában igen népes a magyaroktól és némétektől lakott Bács község. Történelmi nevezetességéről a község határában omladozó várfalak beszélnek. II. Ulászló városi rangra emelte, III. Béla pedig várat építtetett itt. 1513—19-ben II. Lajos országgyűlést tartott falai között. 1526-ban várát a török elfoglalta, majd 1704-ben Rákóczi ostrommal vette el a töröktől és felgyújtatta a török rablás és porlyázás e sászfésztét.

A szabadságharc is nyomot hagyott a Bácskában. A szerb felkelőkkel vívott harcok színhelyeinek egész sorát találjuk a Duna-Tisza szögletében lévő sajkás vidék községeiben. Knytyanin szerb felkelőivel Kátyon, Mozsoron és Szenttamáson ütköztek meg Damjanich seregei. Az utóbbi helységet háromszori megrohanás után, csak véres utcai harcok árán tudta bevenni a magyar honvédség.

Bács-Bodrog megye régi székhelye, a 32.000 lakosu Zombor, régi magyar telepítésű helység, amely Czobor-Szt. Mihály megjelöléssel fordul elő a magyar történelemben. A város elsorvasztását a szerbek megyei székhely-jellegétől való megfosztásával kezdték el, a megyei intézményeknek Ujvidékre történt áthelyezése után. A Jókai téren felállított Rákóczi-szobrot, Erzsébet királyné mellszobrát és a vértanuhalált halt Schweidel ércszobrát a szerbek felrobbantották. Ujvidék a Bácska legdélibb, népességre má-

Budapesti nagykereskedés keres

a rövid, kötött- szövegtáru szakmában a kisebb helységekből is jól bevezetett, nagyobb gyakorlatlaltal bíró

utazót

Jelige: „Keresztény utazó 83”
BLOCKNER HIRDETŐBE, BUDAPEST,
VILMOS CSÁSZÁR-UT 33.

sodik legnagyobb városa (ma mintegy 70.000 lakossal). A Délvidék kereskedelmi és ipari központja. Lakóinak egyharmada él iparból és kereskedelmből. Központja a délbácskai magyar és szerb művelődésnek is. A városnak 1929-ben báni székhellyé történt nyilvánítása valójában a város minél nagyobb elszarbesítését szolgálta. Egyetlen város fejlesztésére sem fordítottak a szerbek annyi gondot, mint éppen Ujvidékre, amelyet „Szerb Athén”-nek szerettek nevezni, önzésükben azonban odáig mentek, hogy minden kulturát, amely itt nem volt szerb, még bombával is hajlandók voltak pusztítani, mint az 1927-ben felrobbantott Magyar Kaszinó esete bizonyítja. A szerb bosszuállás a várost a szemközi Péterváradal összekötő két vashidat is felrobbantotta, a most lefolyt áprilisi harcokban. A város magyarsága az eltelt 22 év alatt sokat szenvedett és utóbb már a magyar beszéd is nyugtalanította a türelmetlen hatalmaskodókat.

A Bácska visszavételével hazatért nagy számú népesség mellett, e területen német, szerb és egyéb szláv nemzetiségek is részeivé lettek a nagy magyar családnak, amellyel példás békeségben éltek több századon át. Ha pedig a történelmi hűség kedvéért e terület szerbjeinek népi önállósági törekvéseit nem hallgathatjuk el, mindjárt azt is megjegyezhetjük, hogy e törekvések jól megfértek a magyar államiság keretein belül, mindaddig, amíg türelmetlen nacionalizmustól fűtött „külső biztatást” nem kaptak. Ilyen felelőtlen külső izgatásnak lett áldozatává most nemcsak a magyarhoni szerbség, de a szerbség egész egyeteme. A tanulság nagy volt. Erdemes okulni belőle.

Hangszereket,

harmonikákat, gramafonokat, lemezeket, kottákat legolcsóbban az ősrégi

Wagner

hangszerkirálytő Budapest, VIII. kerület József-körut 15. szám

Árjegyzék ingyen

A Bácska magyar, német és különféle szláv nemzetiségei a törökulás után romhalmazzá vált magyar végvidék betelepítésével kerültek itt össze. Nem kell mondanunk, hogy a pusztulás után szükségessé vált építomunkából egyaránt kivették részüket az itt élő nemzetiségek. Ki-ki a maga helyén igyekezett a maga falvainak falait felrakni. A magyarok az Északi Bácskát, németek, szerbek és magyarok a déli Bácskát telepítették be; ennek délkeleti csücskét, a sajkás-vidéket javarészt a szerbek népesítették be. Egész sora van azonban a bácskai falvaknak, ahol mindhárom nemzetiség élt együtt. Éppen ezért majd minden bácskai ember tud a szomszádja nyelvén. Egymás szokásait is átvették. Mégis külön típus a bácskai magyar, a német, a szerb, vagy bunyevác ember, a topolyai, zentai, vagy óbecsei magyar. Munkájában szívos, jókedvében pedig, a mulatozás hangulatának egész skáláján tud játszani, anélkül, hogy duhajkodó, vagy durva lenne. A végnélküli lakodalmas szokásában a magyar és bunyevác lakosság vezet. Az utóbbiak a Szent István napi tűzgrálásban őrzik még valamilyen ősi pogány szokásukat. A bunyevác nők, főleg a leányok, arany, vagy ezüst pénzérmekeket hordoznak nyakukon hosszú füzérekben, különösen ünnepi alkalmakkor. Sok szoknyás, ünneplőbe öltözött bunyevác leánykoszorút a szabadkai sétányon gyakran láthatunk, a vasárnapi nagymise után. Jól fejlődött, szép emberek a bunyevác lányok és férfiak. A magyarokkal való összeházasodásuk elég gyakori, amit az azonos vagyoni állapot és vallásuk azonossága csak elősegít.

A bácskai svábok, népi németek, Apatin, Hódság és Palánka körül tömörültek nagyobb

Közgazdaság

Rizstermelés az Alföldön

Már jóval a világháború előtt a Bácskában, Topolya, Futak és Verbász környékén többszáz kat. holdon szép sikerrel termesztették a rizst. A békekötés után éppen az itt elért eredmények alapján — amikor a legtöbb állam az önellátást igyekezett megvalósítani — vetődött fel, hogy nem volna-e lehetséges Csonkamagyarország mintegy 200.000 q rizsbehozatálát hazai termesztéssel fedezni. Ezen probléma megvalósításával kapcsolatosan azután felmerült az is, hogy a több mint félmillió kat. holdat kitevő szikeseinknek legalább egy részét nem lehetne-e rizstermesztéssel hasznosítani. Elsősorban is a vizet nehezen áteresztő szikes területeink — amelyek éppen emiatt szántóföldi termesztésre alkalmatlanok — volna használhatók rizstermesztésre, mert ezeken a talajokon a legminimálisabb a szivárgás által előidéztet vízvesztés.

A szegedi agrokémiai állomás a szikesek rizstermesztéssel való hasznosítása terén eredményes kísérleteket folytatott és kimutatta, hogy azok a szikesek, amelyeknek felső 20 cm-ig terjedő rétegek csak igen csekély mennyiségben tartalmaz szódát, még akkor is alkalmas a rizstermesztésre, ha ez alatt erősen szódás réteget találunk. A feltalajban több szódát tartalmazó szikesek is alkalmasakká lesznek, ha előzőleg gipszeléssel, vagy a káros sók kimosásával ezeket a legcsekélyebb mennyiségre csökkentjük.

A rizstermesztésre irányuló kísérletezések a világháború után csonka hazánkban több helyen is megindultak.

A magyar Alföld legérdekesebb látivalóit mindenestre akkor nyújtja, amikor élénk tárja — a

magyar élniakarásnak ezt az újabb jelet — a pompás rizstáblát.

Orul a lelkünk, amikor a nyári hőségben el tikkadt és végtelennek tetsző kopár, szikes legelő között megpillantjuk ezt a gazdag életet hirdető smaragdó oázist.

Vízszükséglet biztosítása. A rizs egész tenyésztése alatt, az elvetéstől az aratásig mintegy 120 napon át állandóan elárasztott talajt kíván. Az elárasztáshoz szükséges nagymennyiségű vizet a Hortobágy folyóból nyerik, különösen a nyáron sekély vizet felduzzasztás által növelik és a turbina a földgáttal körülvett hatalmas tárolóba nyomja, míg máshol közvetlenül a folyóból szivattyú által juttatják a vízlevezető csatornákat át az egyes táblákhoz a vizet.

A terület berendezése: A rizstermesztésre felhasználható terület talajának fizikai és kémiai tulajdonságait éppen az eredményes termesztés érdekében már előzetesen ismerhünk kell. A terület különböző részein fel- és altalajmintákat a Vegykísérleti Állomásokon megvizsgálhatjuk. Nagyon jól felhasználhatjuk a m. kir. Földtani Intézet kiadásában megjelenő talajtérképeket is, melyek részben utmutatást nyújtanak arra, hogy földterületeink mennyire alkalmasak a rizstermesztésre.

A terület felszínének felmérése, a magassági pontok megjelölése és ezek alapján a rétegvonalas térképek szerkesztése mérnöki munka. Ennek megfelelően kell a planirozást elvégezni, hogy az árasztás mindenütt egyforma legyen. A terep legmagasabb részén készül el az öntöző főcsatorna, a legmélyebb vonalon pedig a lecsapoló csatornákat húzzuk meg, hogy szükség esetén az egész területről a vizet le tudjuk vezetni.

A főcsatornától kezdve a lecsapolócsatorna felé 50—60 m-ként 30 cm magas és 50 cm kornoa szélességben a lejtő irányában hullámfogó gátakat készítünk, melyek meg-

maradnak, tehát az őszi szántást velük párhuzamosan végezzük.

Fajtakérdés: A rizs a meleg éghajlatnak növénye, jobban díszlik az egyenletes, mint az erősen ingadozó hőmérsékleten. Alföldi viszonylatban pedig éppen az utóbbival kell számolnunk és a fajtát ennek megfelelően kiválasztanunk. Dr. Obermayer Ernőnek a szegedi Alföldi Mezőgazd. Intézet vezetőjének, több évi fáradságos munkával sikerült is számos korai érésű külföldi rizsfajta közül a Turkesztánból származó Dungan Shali-t kiválasztani, amely a mi éghajlati és talajviszonyaink mellett is bőtermő és elsőrendű minőségű rizst szolgáltat. Egy másik jól bevált, Bulgáriából származó és a gróf Tisza uradalomban Krasnay Endre főintéző által honosított rizsfajta a Varsányhegyi 104-es. Ez a két kiváló rizsfajta máris rendelkezésre áll természetünknek s a további, újabb a Tiszántúli Mezőgazd. Kamara kisujszállási gazdaságában is megindult fajta-kísérletek arra irányulnak, hogy a racionális rizstermesztés terjesztésének érdekében, egy a jobb termő, mint különösen a szikes talajokon a legjobban hasznosítható és értékesíthető rizsfajták meghatározásának, illetőleg kitenyésztesének.

Talajigény: A laza szerkezetű, vízátteresztő talajok a vizgazdálkodás szempontjából rizstermesztésre alkalmatlanok, tehát elsősorban is a felhasználandó talajoknak fizikai tulajdonságai kell megvizsgálunk. Alföldünknek kötött szikesei e tekintetben nagyobbrészt megfelelnek. A káros kémiai tulajdonságok (erős szódataralom stb.) sok esetben helyes talajjavítással fokozatosan csökkenthetők, sőt teljesen meg is javíthatók. Rizstermesztésre általában a középkötött vályog- és a kötött agyagtalajok legalkalmasabbak.

Vetésforgó: Kínában a rizst évtizedeken, sőt évszázadokon keresztül ugyanazon a helyen termesztik, természetesen a tápanyag kellő visszapótlásáról fekáliatrágyázással gondoskodnak vagy közbe közbe 2—3 évig is pihentetik a talajt. A tervszerű gazdálkodás megkívánja, hogy a rizst is vetésforgóba állítsuk be, sajnos, ezen a téren még kísérletezésnél tartunk, mert be kell vallanunk, a hazai viszonyaink között jól bevált és kipróbált vetésforgóval még nem rendelkezünk. Olaszországban az alábbi vetésforgót alkalmazzák: 2—3 évig rizs, utána 2—3 évig füveshere s végül 1—2 évig tengeri vagy egyéb kapásnövény. Ez a vetésforgó a mi viszonyaink között is jól felhasználható lesz, ha beváltja a hozzáfűzött reményeket. Ha a tápanyagoknak visszapótlásáról az évenkénti istállótrágyázással, továbbá a vizigyomoknak irtásáról is gondoskodunk 3 sőt több évig is folytathatunk ugyanazon a helyen jövedelmező rizstermesztést. Utána 3 évig az öntözött füveshere is szép jövedelmet biztosít — különösen a takarmányban szűkölködő Alföldön — emellett sűrű vetésnél fogva irtja a rizs között könnyen elszaporodó kakaslábfüvet is. Végül pedig az 1—2 évi kapásnövény termesztéssel lazítjuk és szellőztetjük a talajunkat amiáltal rizstermesztésre ismét alkalmas állapotba hozzuk.

(Folytatása következik.)

A Nemzetpolitikai Szolgálat érdekes kiadványa a mezőgazdasági nyersanyagokról

A nyersanyagok gyűjtésével és felkutatásával kapcsolatos országos tevékenység amely fontos nemzeti érdekeket szolgál, a helyesen irányított propaganda következté-

ben az ország közvéleményének szélesebb érdeklődési körébe került. Ezt igazolja a kamarák által megindított nyersanyagkutatási akciók már eddig is jelentős sikere és igazolják azok az egyre örvendetesebben fejlődő eredmények, amelyeket a hulladékgyűjtés országszerte felmutathat.

Nagymértékben szolgálja a helyes nyersanyag-propaganda céljait az a közérdekű kiadvány, amely a legutóbb jelent meg a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Szolgálat kiadásában »A falu új kincsei« címen. Ez a füzet a falu népének figyelmét kívánja fokozottabb mértékben felhívni a mezőgazdasági nyersanyagkincsek előállításának nasznosítása és szükségességére. Népszerű kender, a gyapju, a selyem és egyéb anyagok nemzetgazdasági jelentőségét. Ez a tartalmas propagandakiadvány nemcsak a falu népének, hanem az iparnak és ezen keresztül a nemzetgazdaságnak is komoly szolgálattal jelent. A nagy szaktudással és anyagismerettel szerkesztett tanulmány szerzője: Pálinkás András gépészmérnök.

Gyűjtsünk gyógynövényeket

A vadontermő gyógynövények nemcsak a gyógyászatban fontosak, hanem közgazdasági értékük és jelentőségük is van, sőt szociális vonatkozásban is számításba jönnek, mert szerény mellékkeresetet biztosítanak mindazoknak, akik gyűjtésükkel szakszerűen foglalkoznak. Azt szokták mondani hogy a vadontermő gyógynövény a természetnek ingyenes adománya, ami igaz is, mert egészen csekély befektetés nélkül a gyógynövénygyűjtés a kora tavasztól a késő ősziig mellékjévedelmet biztosíthat a gyűjtendő növény nagyobb mennyiségben fordul elő, vagyis ahol a gyűjtő a szükséges napszámot egy napi gyűjtés eredményével meg tudta szerezni. Ezt sem lehet azonban általános szabálynak tekinteni, mert gyakran előfordul, hogy egyes vidéken nagy mennyiségben terem valamely gyógynövény, de messze esik a beváltási vagy szárítóhelyiségtől, tehát beszállítása olyan költséges, hogy felemészti a keresetet. Mielőtt tehát bárki is hozzáfogna a gyógynövények gyűjtéséhez, első dolga legyen, hogy a gyűjtendő gyógynövények értékesítését biztosítsa. Lépjen összeköttetésbe lakóhelyéhez legközelebb eső gyógynövény-beváltóval vagy gyógynövénykereskedővel és kérdezze meg, milyen gyógynövényre volna szüksége és mekkora mennyiséget hajlandó beváltani. A gyógynövénybeváltók névjegyzékét bárki postabélyeg beküldése ellenében megkaphatja a m. kir. Gyógynövénykísérleti Állomástól (Budapest, II., Herman Ottó-ut 15.).

A növények különböző részeinek hatóanyag tartalma évszakonként változik és ezért minden egyes gyógynövénynek más és más a gyűjtési ideje. A júniusban gyűjtendő gyógynövények a következők: (Zárójelben levő szám azt jelenti, hogy 1 kg száraz droghoz — így nevezik a gyógynövények hatóanyagtartalmu megszántott részét — a frissen szedett gyógynövényből mekkora mennyiség kell.) Pajzsika páfránygyökértörzse (3) zsurlófű (4), kikericsmag (1.20), diólevél (4.50), csalánlevél (5), szarka lábvirág (7), mákfű (5), pipacszirom (7), rózsaszirm (8), somkórófü (4), rutafű (4), hársvirág (4), zilizvirág (8), zilizlevél (6), fekete mályvavirág (8), erdei mályvalevél (5) erdei mályvavirág (6), kerek mályvalevél (5), ibolyalevél (5), vadárfácskafű (5), vastű (4.50), levendulavirág (4), tisztesfű (5), zsályalevél (4.50) vadkakukfű (4), nadragulyalevél (6), keskenylevelű utifülevél (4), fekete bodzavirág (6—8), cikcafarklevél (4.50), cikcafarkvirág (5), fehér ürömfű (4), martilapulevél (6), árnikavirág (5), körömfűvirág (7), buzavirág (7), gyermeklancfülevél (6). A gyűjtési időszakot szigorúan be kell tartani. A gyűjtött, illetve az átadott drog ugyanis elárulja, ha nem megfelelő időben gyűjtötték, amiből csak kára származhatik a gyűjtőnek, mert nem kapja meg azt az árat, amit remélt.

Déli hds. kat. közig. csop. parancsonoka.

HIRDETMÉNY

Tudomására hozom a selyemhernyótenyésztő lakosságnak, hogy mindazok, akik minőségileg és mennyiségileg a legjobb és legtöbb selyemgubót termelnek, jutalomban részesülnek.

A jutalmakat az alábbiak szerint állapítom meg:

4 jutalom	á 50.— pengő
6 "	á 30.— "
10 "	á 20.— "
132 "	á 10.— "

A fenti jutalmak a legjobb és legtöbb selyemgubót beszállító selyemhernyótenyésztők között az összes selyemgubó beváltása után kerülnek kiosztásra.

Szabadka, 1941. május hó.

NOVÁKOVITS BÉLA s. k.
tábornok,
déli hds. kat. közig. csop. pk.

HÁT IGEN, ÉN IS TUDOM, TE IS TUDOD, Ő IS TUDJA ÉS MINDANNYIAN TUDJUK, HOGY SZÉPNEK MUSZÁJ LENNI!

Hát igen, én is tudom, te is tudod, ő is tudja, és mindannyian tudjuk, hogy szépnek muszáj lenni!

Mindazok, akik, hozzánk fordultak, hogy arcukukat különböző Szépséghibáikból kikezeljék, az elért eredményért rendkívül hálásak, megszépültek, és tiszta szép arcukkal, könnyebben lehetővé vált az életben a megfelelő elhelyezkedés. Amit csakis szereinknek köszönhetnek.

Közlünk egy hálalevelet:

„LEA” Kozmetika, Zombor.

Igen tisztelt Asszonyom!

Ugy érzem, tartozom Önnek ezuton is hálát kifejezni a rendkívüli eredményért, amit az Önök I.-es és II.-es számú vizeivel a pattanások és mitesszerek ellen elértem. A hatás rendkívüli, szinte hihetetlen.

Pattanásos arcborom csuffá és elkeveredetté tett. Mindent megpróbáltam, amit ajánlottak, de eredménytelenül kísérleteztem. Véletlen jutottam az Önök hirdetéséhez, azonban gondoltam ez is egy reklám, mint a többi. Hosszas gondolkodás után úgy határoztam, teszek még egy próbát és meghozatom az Önök I.-es és II.-e számú vizeit.

Elismerő levelem közölnék az újságokban, mert kívánságom, hogy mindazok, akik pattanásosak, szerezzék be gondolkodás nélkül az Önök szereit, hogy megszabadulhassanak ettől a nagyon kellemetlen szépséghibától, a mitesszerektől és pattanásoktól.

Maradok hálás tisztelettel:

B. Mariska.

AZ I.-ES ÉS II.-ES SZÁMÚ VIZEK

a pattanások és mitesszerek ellen kiválóak. Aránylag rövid időn belül tökéletesen rendbe hozzák arcborát. Az eredményért 100%-os garanciát vállalunk. Pontos használati utasítást mellékelünk. „L” I.-es ára P. 9.50 kisebb 6.50, II.-es 6.50, kisebb 5.50 P. Utánvét-tel küldjük. Postát nem számítunk.

„LEA” KOZMETIKA, Zombor

Széchenyi körút 10.

Alapítva 1926-ban. A szerek világhírállításon arany éremmel kitüntetve.

ÉRTESETÉS

Van szerencsém értesíteni a t. birtokosságot és más érdekelteket, hogy földmérői irodát nyitottam. Vállalok parcellázási, megosztási, birtokrendezési és minden e szakmába vágó munkálatokat. Kérem szíves pártfogásukat. Tisztelettel:

PELAGICS DRAGOMIR

földmérnök, Zombor, Nagyteplom ucca 12. Telefon 174.

Gyapju, pamut és selvem ZASZLÓK, minden nagyság, minőség és mennyiségben kaphatók

Pletikoszich Vince

rőfőskereskedő, Zombor.

Gül-Baba Pensió

Mecsek utca 14

Közvetlenül a Margit hid budai hidfőnél

Telefon 16-64-36

Buda legszebb részén Polgári árak

Szegeden várja

TRAUB B. és társa könyv, írószer papírnagykereskedés, Klauzál-tér Kiss Dávid palota

1866

75 év

1941

Szülők figyelmébe!

Svábhegyi Iskolaszaktanatórium szabadlevegős iskola, gyenge, vérszegény, megerősítésre szoruló elemi és középiskolai fiú- és leánytanulók részére. Fertőző beteg kizárva.

SZENTGOTTHARDI ISKOLAI JELLEGŰ TUDÓGYÓGY INTÉZET

tanítással egybekötve tüdőbeteg elemi- és középiskolai fiú- és leánytanulók részére. Két külön osztály. Államérvényes vizsgák mindkét intézetben. Felvételek egész éven át. Képes tájékoztatást küld és felvilágosítást nyújt a Magyar Iskolaszatanatórium Egyesület központi irodája, Budapest, VIII., Sándor-u. 26. Telefon: 131-583.

Apróhirdetések

Ingtalanforgalom

Zombor város bel- és külterületén, valamint környékén több, kisebb-nagyobb lakóházakkal és kerttel, nagyobb bérházak, üzletek és ipartelepek létesítésére alkalmas objektumok, és számos kisebb-nagyobb területű földbirtok eladó MERKUR INGATLANFORGALMI IRODA STEFANITS, ZOMBOR — ZRINYI (PARISI) U. 2. TELEFON:

Szőlőkötöző-fonál, manilla, zsák, zsiner, gurnik jutányos áron. Vizmentes ponnyvak méret szerint. Vízönt-eladóknaq árengedmény. Nuszpl Ernő szaküzlete, Zombor. a-50-f

Bezdanban Juhász Istvánnak a Keneviban 15 hold földje, szálással gabonáért kiadó. a-104-u

Óskeresztény, magyar gépirónó, bármilyen hivatalban állást vállal. Címe: M. J. Mohács, Kazinczy ucca 16. a-100f

Keresek megvéteire motorkerékpárt, vagy kisebb teherautót, ajánlatokat: Aiberkovits Mihály, Pélmonostor. (Baranyai háromszög.) a-101-f

Bejárónó felvétetik. Lea kozmetika, Zombor, Széchenyi körút 10. a-107-f

Jóházból való fiút szobafestő tanoncnak felveszek, Nagy István szobafestőmester Zombor, Orgona utca 23. a-84-f

Horvátországban.

Gundincin lévő 23 hold földemet, teljes gazdasággal, jószággal elcserélném. Zombor környéki földért. Érdeklődni: Gonclik Mihály, Gundinci, up. Kopanica. a-102-f

Kifutókat és újság-árusokat felveszünk. Cím a kiadóhivatalban. a-103-f

Éthordó, magyar. német beszélő és egy pikkoló azonnali belépésre felvétetik. Lutz söröző, Zombor Zrinyi utca 13. a-86-f

Lótartók figyelmébe! Nagyobb darab here kiadó. Azonnal kaszálható. Érdeklődni: Zombor, Kalap ucca 33. a-106-f

Bezdanban özv. Var ga Ferencnének nagyobb mennyiségű fehér és siller, kitűnő minőségű BARANYAI ÖBOR eladó. Lakik: Küllődi ucca. a-105-u

Szakácsnő elsősorban referenciákkal azonnali belépésre keres megfelelő alkalmazást. Vidékre szanatóriumba, vagy szállodába is elmenne. Szíves megkeresések Imbri Luiza, Zombor, Dob-utca 2. alá intézendők. a-113-f

Villanymotort 220 voltosat, használt, jókarban levőt, megvételre keresek. Kollár János Nemesmilitics. a-110-f

Kisebb családi házak eladók. Érdeklődni lehet: Krämer Irén, Zombor, Sörház utca 8. a-82-f

Eladó egy házi varrógép, centrál bobin, 1.500 ker. keményfa, mérleg sulyokkal. 1 cséplőgép-emelő. Megtekinthető: Roder Dezsőnél, Zombor, Széchenyi körút 10. a-108-f

Házasság céljából 40 évnél idősebb nő (lehet teljesen vagyontalan) ismeretségét keresi 68 éves nyugdíjas, gyermektelen, pénzügy öri fővigyázó. Címe: Peity R. József, Bajmók, Széchenyi ucca 38. a-33-f

Eladó jókarban levő fekete, rövid zongora. Megtekinthető: Zombor, Szeder utca 44. szám alatt. a-109-f

Butor, rádió és egyéb háziesszükségletek. Olcsón eladók. Megtekinthetők: Zombor, Bezdáni ut 9 sz. alatt. a-111-f

Kerékpár névtábla nagyban és kicsinyben kapható Müller vaskereskedésben, Zombor. a-112

Rövid fekete kereszt huros Bösendorfi zongora, nagy olajfestmény, íróasztal és különböző butor eladó. Érdeklődni lehet: Deák Ferenc krt 14. a-90

Eladó ház, két szoba mellékhelyiségekkel és gyümölcsös, 530 négyszögöl földdel. Zombor, Alkonyat ucca végén (volt Késmárky szőlő). Érdeklődni: Pujin, Kalap u. 10. a-97-f

Eladó szabóberendezés, varrógép és szobabutor. Zombor, Radácsics ucca 24. a-94-f

2 hold szőlő Kisköszegtől 6 kilométernyire, lakóházzal, 58 hektó hordó és káddal, gyümölcs és diófákkal, terméssel 4.500 pengőért eladó, vagy zombori házzal elcserélném. Közvetítőket díjazok. Ács Gyula festő, Darázs. a-96-f

Horvátországban, Vinkovce és Vukovár között lévő 35 hold földemet, lakóházzal együtt, elcserélném bácskai földért. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja. a-98-f

Sajáttermésű kádárka újbor 1.10, ókadárka 1.30, fehérés kövidinka 1.40, rizling 1.50. Szuhanek Sándor, Jánosnalma. a-99-f

Zomborban a Ferenc-csatorna partján, egy 3 szobából, nagy terraszból, konyhából, pincéből álló nvaraló, szép gyümölcsös azonnal eladó. Érdeklődni: Scherer Marikánál, Zomborban. a-93-f

Zomborban, jóforgalmu cukrászda, elegáns helyiségekkel, szép nyári terrasszal betegség miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. a-23

Aki házat, földbirtokot eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal GERGÜROV DÁNIEL és FIA ingatlanforgalmi irodába, Zombor, Kossuth ucca 14. a-37

Eladók különféle háztartási dolgok, butorok, varrógép, rádió, 2 kerékpár stb. Sztrelyalvev, Zombor, Gábor utca 7. a-87-f

JÓDFURDÓ Bács-szentiván (Prigr. Sv. Ivan) Zombor mellett megnyitott. Kiválóan alkalmas rheuma, ischias, benuások, női betegségek, gyomor és bélbajoknál stb. Olcsó árak. a-55

Egy vendéglő, ház, csukott, parkettás, legmodernebb kuglipályával, július 1-re átvehető. Érdeklődni Benya Antal, Kalap ucca 39 szám alatt. a-62-f

Különböző márkás zongorát, pianót legjutányosabban vásárolhat fizetési kedvezménnyel Szávicznál. Vétel, csere, iavitás. Budapest, VIII., Baross tér 1. Rákóczi ut sarok. a-65

Özv. Puskás Jánosné vendéglőjében, elsőrendű cigányzene szórakoztatja minden este a vendégeket. Legjobb ételek, italok. Zombor, Antal ucca 18. a-77-f

Kölcsönt

kaphatnak iparosok, kereskedők, földművesek és mások, előnyös feltételek mellett. Közlebbit választélag ellenében Nagy Simon bankirodája, Zombor, Zrinyi ucca 15. a-9-f

Teljes kovácszeresszám eladó, valamint egy furógép. Koltunov Ignác, Apatin, Halász ucca 2062 szám. a-80-f

Zomborban Weidinger házban, 5 szobás, összkonfortos lakás azonnal kiadó. a-81-f

Belgrádban a villanegyvedben lévő házat elcserélném Zomborban lévő házzal. Érdeklődni: Aman Ferencné, Zombor, Gro-mon ucca 2. a-52-f

DÉLVIDÉK politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás Benó ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén

Kapálóeke
Wintertengely
Sinvas

Kovácsszén
Pécs-Szabolcsi
Oxigen, Dissous

állandóan kapható

MÜLLER vaskereskedőnél
ZOMBOR